

Informacja
o sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych
w III kwartale 2017 r.

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
DEPARTAMENT BANKOWOŚCI SPÓŁDZIELCZEJ i SPÓŁDZIELCZYCH
KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH

Warszawa, grudzień 2017 r.

Spis treści

Rozdział 1 Najważniejsze uwagi i spostrzeżenia	3
Rozdział 2 Charakterystyka sektora skok.....	4
Rozdział 3 Aktywa - działalność kredytowa i inwestycyjna.....	7
Działalność kredytowa sektora	7
Pozostałe aktywa kas	14
Rozdział 4 Jakość portfela kredytowego	15
Sprzedaż wierzytelności.....	18
Rozdział 5 Sytuacja płynnościowa kas.....	18
Rozdział 6 Źródła finansowania działalności kas	20
Struktura depozytów	21
Rozdział 7 Fundusze własne i adekwatność kapitałowa	25
Rozdział 8 Efektywność pomocy z Kasy Krajowej	28
Rozdział 9 Wyniki sektora skok.....	30
Przychody.....	31
Koszty	31
Wynik finansowy	32
Rozdział 10 Wybrane dane charakteryzujące sytuację w sektorze skok.....	36
Spis tabel.....	39
Spis wykresów	41

Rozdział 1 Najważniejsze uwagi i spostrzeżenia

Raport zawiera informacje o sytuacji w sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych według stanu na koniec września 2017 r. Sporządzony on został głównie na podstawie danych sprawozdawczych¹ oraz zaktualizowanych przez część kas danych pochodzących z zatwierdzonych sprawozdań finansowych za rok 2016, zweryfikowanych przez biegłych rewidentów. W latach ubiegłych, w wyniku ustaleń biegłych rewidentów badających sprawozdania finansowe skok, wprowadzane były znaczące korekty wyniku finansowego oraz kapitałów własnych kas. Z dostarczonych przez kasy dokumentów wynika, że poziom korekt wyniku finansowego netto za 2016 r. przekroczył 41 mln zł. Jednocześnie, analizując dane sprawozdawcze stwierdzono, że nie wszystkie kasy uwzględniły w swojej sprawozdawczości uwagi i zastrzeżenia KNF, zgłaszane w wyniku ustaleń nadzoru analitycznego i inspekcyjnego. W związku z tym, faktyczny obraz sytuacji niektórych kas może nadal się różnić od tej prezentowanej w sprawozdawczości.

Na koniec września 2017 r. działalność prowadziło 35 kas, w porównaniu do końca czerwca 2017 r. ich liczba zmniejszyła się o dwie kasy (zawieszona została działalność SKOK Wybrzeże, a Bieszczadzka SKOK została przejęta przez bank)². Dodatkowo, w trzecim kwartale 2017 r. KNF podjęła decyzję o przejęciu przez bank Lubuskiej SKOK. Warto także odnotować, że na koniec trzeciego kwartału 2017 r. w czterech kasach ustanowieni byli zarządcy komisaryczni.

Ze względu na trwające procesy restrukturyzacyjne w sektorze skok, prezentowane dane, także historyczne, w celu zachowania ich porównywalności zostały przedstawione przede wszystkim w odniesieniu do kas działających na koniec września 2017 roku. Natomiast dla zobrazowania procesów zachodzących w sektorze skok zaprezentowano także niektóre dane dotyczące kas działających na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych.

Na podstawie analizy danych sprawozdawczych kas prowadzących działalność na koniec września 2017 r. stwierdzono, że fundusze własne - obliczone zgodnie z ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 2065; dalej: ustawa o skok) - wynosiły 269,5 mln zł i w stosunku do końca 2016 r. ich wartość obniżyła się o 27,1 mln zł. Spadek ten nastąpił pomimo zaliczenia przez niektóre kasy zysków za 2016 rok do funduszy własnych oraz dodatkowego wsparcia kapitałowego udzielonego przez Kasę Krajową, przy czym odnotować należy, że część kas uwzględniła w znacznej mierze wyniki inspekcji. Uwzględniając dodatkowo wyniki inspekcji przeprowadzonych w kasach przez UKNF oraz wnioski z prowadzonego nadzoru analitycznego, wartość funduszy niektórych kas powinna być nadal obniżona, a ich łączna wartość w całym sektorze prezentowana na poziomie nie wyższym niż 248,9 mln zł (z szacunków nadzoru wynika, że korekty powinny być dokonane w wysokości co najmniej (-) 20,6 mln zł). Pamiętając przy tym należy, że ustalenia inspekcji oraz nadzoru analitycznego dotyczą m.in. wyceny ryzyka występującego w kasach oraz wielkości brakujących odpisów aktualizujących.

Współczynnik wypłacalności sektora skok na koniec września 2017 r. prezentowany był na poziomie 2,95%, a po uwzględnieniu ustaleń nadzoru analitycznego i inspekcyjnego jego wartość powinna kształtować się na poziomie 2,73%.

¹ Dane sprawozdawcze przekazane do UKNF do dnia 5.12.2017 r.

² Łącznie na koniec listopada 2017 r. – w okresie sprawowania nadzoru przez KNF w ramach procesów restrukturyzacyjnych sektora skok – liczba kas działających zmniejszyła się o 21, w tym: 8 kas zostało przejętych przez banki (SKOK św. Jana z Kęt, SKOK Kopernik, SKOK Wesoła, SKOK Wyszyńskiego i SKOK Powszechna, SKOK Profit, SKOK Bieszczadzka i SKOK Lubuska), jedna kasa (SKOK Kwiatkowskiego) przejęła inną kasę (SKOK Siarkopol), 1 kasa (SKOK Szopienice) połączyła się z inną kasą (SKOK Dziedzice) oraz działalność 11 kas (SKOK Wspólnota, SKOK Wołomin, SKOK Kujawiak, SKOK Polska, SKOK Jowisz, SKOK Arka, SKOK Skarbiec, SKOK Wielkopolska, SKOK Twoja, SKOK NIKE, SKOK Wybrzeże) została zawieszona i zostały skierowane wnioski do właściwych sądów o ogłoszenie upadłości tych kas.

W trzecim kwartale 2017 r. w niektórych kasach sporadycznie występowały naruszenia normy obowiązkowej rezerwy płynnej. Kasy podejmowały działania w celu doprowadzenia ich działalności do zgodności z wymogami ustawy o skok.

35 kas prowadzących działalność na koniec września 2017 r. wykazało łącznie zysk netto w wysokości 1,0 mln zł, natomiast na koniec września 2016 r. ta sama grupa kas wykazała łącznie zysk netto w wysokości 18,5 mln zł. Jednocześnie 9 kas wykazało stratę netto, a 23 straty na działalności podstawowej. W trzecim kwartale 2017 r. nadal istotny (pozytywny) wpływ na wyniki sektora miały jednorazowe transakcje związane ze sprzedażą portfeli wierzytelności przeterminowanych.

Z danych sprawozdawczych skok³ z wyłączeniem kas przejętych i w upadłości wynika, że w III kwartale 2017 r. nastąpił spadek:

- aktywów o 313,3 mln zł, tj. o 2,95%,
- depozytów o 237,7 mln zł, tj. o 2,34%,
- funduszy własnych o 27,1 mln zł, tj. o 9,16%,
- portfela kredytów przeterminowanych o 217,5 mln zł, tj. 12,5%,
- salda odpisów aktualizujących o 172,7 mln zł, tj. 16,92%,

przy jednoczesnym wzroście:

- portfela kredytowego netto o 179,3 mln zł, tj. o 3,04%,
- portfela kredytowego brutto o 6,5mln zł, tj. 0,09%.

Na koniec września 2017 r. 26 kas i Kasa Krajowa objętych było postępowaniami naprawczymi, przy czym 5 kas⁴ realizowało programy naprawcze zaakceptowane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Rozdział 2 Charakterystyka sektora skok

Na koniec września 2017 r. działalność prowadziło 35 kas i w stosunku do końca 2016 r. ich liczba zmniejszyła się o pięć. W grupie kas prowadzących działalność liczba placówek obniżyła o 32 punkty sprzedażowe, tj. o 3,0%. Liczba członków kas nieznacznie obniżyła się o 10,1 tys., tj. o 0,6%. Wartość depozytów w kasach prowadzących działalność obniżyła się o 237,7 mln zł, tj. o 2,3%.

W trzecim kwartale 2017 r. zaobserwowano wzrost liczby zadeklarowanych udziałów członkowskich o 35,9% do ok. 206,6 mln szt., co było głównie wynikiem objęcia przez Kasę Krajową dodatkowych udziałów w niektórych kasach. Wzrosła również średnia liczba udziałów przypadających na jednego członka kasy (o 36,7% do 120,1 szt. na 1 członka). Zwiększeniu uległa wartość wpłaconego funduszu udziałowego - o 8,5%, tj. o 33,4 mln zł. Wiąże się to w szczególności z dodatkowym zaangażowaniem Kasy Krajowej w pomoc finansową dla restrukturyzowanych kas.

³ Dane sprawozdawcze przekazane do UKNF do dnia 22.09.2017 r.

⁴ Na koniec 2016 roku 10 kas realizowało zatwierdzone przez Komisję programy naprawcze. Z tej grupy, 5 kas realizowało programy z terminem zakończenia na koniec 2016 r. Powodzeniem zakończyła się realizacja programu w jednej kasie. W przypadku 4 kas konieczne było kontynuowanie działań naprawczych i opracowanie nowych programów. Z tej grupy kas dwie kasy złożyły deklarację połączenia się z inną kasą. W przypadku jednej kasy pierwotnie zaakceptowany przez Komisję program wymagał ponownego opracowania ze względu na brak realizacji przyjętych założeń. W okresie do końca września 2017 r. zaakceptowany został program postępowania naprawczego jednej kasy.

Tabela 1. Główne wielkości charakteryzujące sektor skok (kasy działające – 35 – na koniec września 2017 r.)

Wyszczególnienie	2016-09	2016-12	2017-03	2017-06	2017-09	zmiana w okresie 9 miesięcy	zmiana % w okresie 9 miesięcy
Liczba członków	1 731 706	1 729 700	1 735 367	1 724 231	1 719 552	-10 148	-0,59%
Liczba oddziałów i filii	1 099	1 066	1 048	1 036	1 034	-32	-3,00%
Liczba zadeklarowanych udziałów	151 676 291	151 996 290	150 951 967	151 441 378	206 590 304	54 594 014	35,92%
Liczba zadeklarowanych udziałów przypadająca na jednego członka	87,6	87,9	87,0	87,8	120,1	32,3	36,72%
Wpłacony fundusz udziałowy (w tys. zł)	389 524	391 336	386 591	367 972	424 799	33 463	8,55%
Fundusz zasobowy (w tys. zł)	149 398	149 511	149 628	136 654	125 336	-24 174	-16,17%
Liczba zatrudnionych	2 676	2 628	2 639	2 603	2 842	214	8,14%
Liczba członków na pracownika	647	658	658	662	605	-53	-8,07%
Fundusze własne według ustawy o skok (w tys. zł)	432 246	296 757	293 534	343 643	269 575	-27 182	-9,16%
Depozyty (w tys. zł)	10 077 419	10 155 109	10 168 171	10 151 651	9 917 377	-237 733	-2,34%
Kredyty i pożyczki brutto (w tys. zł)	7 032 470	6 916 253	7 046 828	6 973 365	6 922 766	6 513	0,09%
Odpis aktualizujący utworzony (w tys. zł)	1 162 071	1 021 061	1 122 898	935 946	848 320	-172 742	-16,92%
Kredyty i pożyczki netto (w tys. zł)	5 870 399	5 895 191	5 923 930	6 037 419	6 074 446	179 255	3,04%
Aktywa (w tys. zł)	10 650 206	10 628 566	10 634 668	10 658 861	10 315 208	-313 358	-2,95%

W trzecim kwartale 2017 r. odnotowano obniżenie się funduszy własnych w kasach (prowadzących działalność na koniec września 2017 r.) o ok. 27,1 mln zł, co związane było m.in. z aktualizacją wartości aktywów w wyniku zaleceń pionspekcyjnych oraz dodatkowym dokapitalizowaniem niektórych kas przez Kasę Krajową. Negatywny wpływ na poziom funduszy własnych miało także ponoszenie przez niektóre kasy strat z działalności.

Średnia liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na placówki w sektorze wynosiła 2,7 etatu. Warto jednak zauważyć, że wiele placówek kas działa w formie punktów obsługi klienta, zatrudniających od 1 do 4 osób. Dodatkowo, część kas prowadzi działalność poprzez placówki franczyzowe lub pośredników na zasadach outsourcingu.

Porównując dane kas działających na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych w stosunku do końca 2016 r., liczba ich członków zmniejszyła się o 10,7% (przy spadku liczby kas o 5 podmiotów). Na koniec września 2017 r. jedna kasa zrzeszała przeciętnie 49,1 tys. członków (45,9 tys. na koniec 2016 r.). Sieć placówek w porównaniu z końcem 2016 r., wskutek likwidacji i przejęć, zmniejszyła się o 198 jednostki. W końcu września 2017 r. przeciętnie na jedną kasę przypadało 29 placówek, a zatrudnienie w kasach w okresie ostatnich dziewięciu miesięcy zmniejszyło się o blisko 6%.

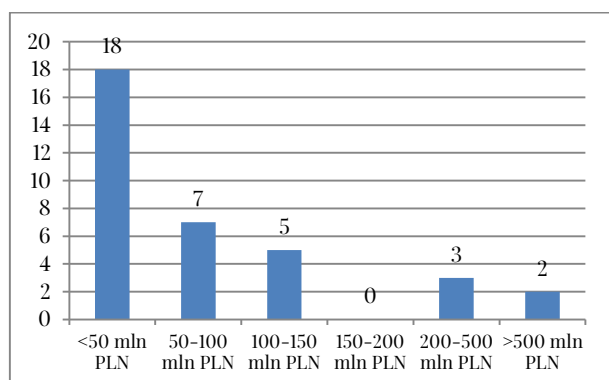
Suma bilansowa sektora skok na koniec września 2017 r. wyniosła 10 315 mln zł i w okresie dziewięciu miesięcy br. zmniejszyła się o 8,9%, przy czym w kasach, które prowadziły działalność na koniec września 2017 r., wartość aktywów obniżyła się o 2,95%. W sektorze dominują kasy, których wartość aktywów nie przekracza 100 mln zł (25 kas, w tej grupie 18 kas posiadało aktywa poniżej 50 mln zł, a 10 kas wykazywało aktywa poniżej 20 mln zł i spełniało ustawową definicję „małej kasy”). Kasy, których wartość aktywów wynosi poniżej 100 mln zł, posiadają łącznie 9,2% aktywów wszystkich działających kas. Natomiast wartość aktywów dwóch kas przekraczała 500 mln zł - łączna suma ich aktywów wynosiła 7 935 mln zł, co stanowiło ponad 76,9% aktywów sektora skok.

Tabela 2 Główne wielkości charakteryzujące sektor skok (kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych)

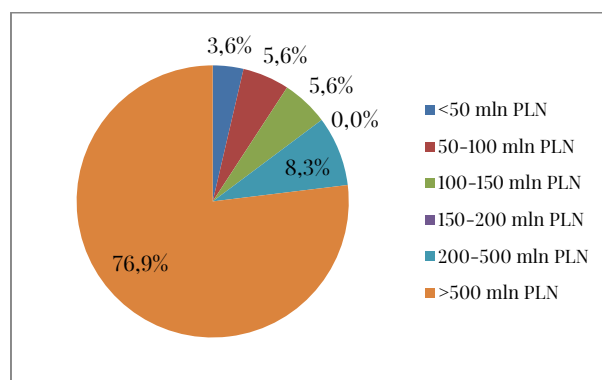
Wyszczególnienie	2015-12	2016-12	2017-09	zmiana w okresie 9 miesięcy	zmiana % w okresie 9 miesięcy
Liczba kas działających	48	40	35	-5	-12,50%
Liczba członków	2 094 669	1 925 948	1 719 552	-206 396	-10,72%
Liczba oddziałów i filii	1 578	1 232	1 034	-198	-16,07%
Liczba zadeklarowanych udziałów	155 611 839	153 323 560	206 590 304	53 266 744	34,74%
Liczba zadeklarowanych udziałów przypadająca na jednego członka	75	79,6	120,1	40,5	50,88%
Wpłacony fundusz udziałowy (tys. zł)	522 476	479 324	424 799	-54 525	-11,38%
Fundusz zasobowy (tys. zł)	194 958	174 914	125 336	-49 578	-28,34%
Liczba zatrudnionych	3 813	3 024	2 842	-182	-6,02%
Liczba członków na pracownika	549	637	605	-32	-5,02%
Fundusze własne według ustawy o skok (tys. zł)	210 832	206 226	269 575	63 349	30,72%
Depozyty (tys. zł)	11 873 042	10 942 737	9 917 377	-1 025 360	-9,37%
Kredyty i pożyczki brutto (tys. zł)	7 883 841	7 393 266	6 922 766	-470 500	-6,36%
Odpis aktualizujący utworzony (tys. zł)	1 277 976	1 122 056	848 320	-273 736	-24,40%
Kredyty i pożyczki netto (tys. zł)	6 511 049	6 271 210	6 074 446	-196 764	-3,14%
Aktywa (tys. zł)	12 331 213	11 323 031	10 315 208	-1 007 823	-8,90%

W niektórych kasach obserwuje się podwyższone ryzyko koncentracji związane z działalnością depozytową oraz kredytową, co wynika z małej liczby aktywnych członków oraz istotnie większej od średniej w sektorze wartości depozytu (wynoszącej 26 651 zł) lub kredytu (wynoszącego 12 670 zł). Wartość depozytów zgromadzonych przez sektor skok na koniec września 2017 r. wyniosła 9 917 mln zł i zmniejszyła się o 9,37 % w stosunku do końca 2016 r., przy czym w kasach, które prowadziły działalność na koniec września 2017 r., suma depozytów zmniejszyła się o 2,34%. Przeciętnie wartość zgromadzonych na koniec września 2017 r. depozytów członków na jedną kasę wyniosła 283 mln zł i była o 10 mln zł wyższa niż na koniec 2016 r.

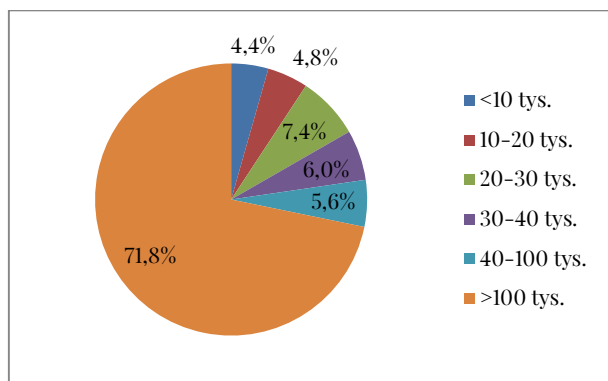
Wykres 1. Liczba kas w poszczególnych grupach z zastosowaniem kryterium - wielkość aktywów (dane na koniec września 2017 r.)

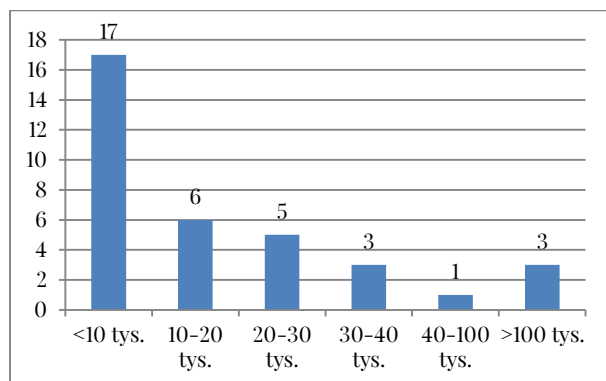
Wykres 2. Udziały poszczególnych grup kas w aktywach sektora SKOK (dane na koniec września 2017 r.)

Wykres 3. Udziały kas pogrupowanych wg liczby członków w ogólnej liczbie członków SKOK (dane na koniec września 2017 r.)

Wykres 4. Liczba kas w poszczególnych grupach z zastosowaniem kryterium liczby członków (dane na koniec września 2017 r.)

Rozdział 3 Aktywa - działalność kredytowa i inwestycyjna

Działalność kredytowa sektora

Zgodnie ze sprawozdawczością kas, na koniec września 2017 r. portfel kredytowy netto (tj. po pomniejszeniu o wartość utworzonych odpisów aktualizujących) wynosił 6 074 mln zł i był wyższy w stosunku do końca 2016 r. o 179,2 mln zł, co oznacza wzrost o ok. 3,0%. Portfel kredytowy netto stanowił ok. 58,9% wartości aktywów kas⁵.

W strukturze portfela kredytowego według terminów zapadalności dominują należności z terminem zapadalności powyżej 12 miesięcy. Ich udział w portfelu należności kas wyniósł na koniec 2016 r. 82,2% wartości całego portfela.

Tabela 3. Wartość pożyczek udzielonych członkom przez kasy prowadzące działalność na koniec września 2017 r. (w tys. zł)

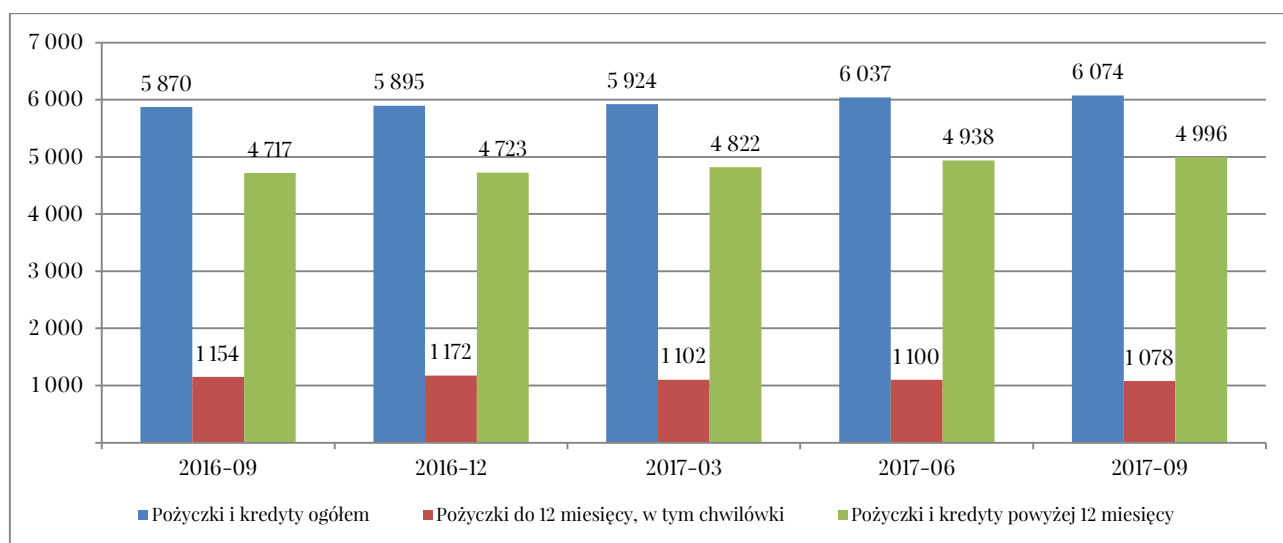
Wyszczególnienie	2016-09	2016-12	2017-03	2017-06	2017-09
Pożyczki i kredyty ogółem	5 870 399	5 895 191	5 923 930	6 037 419	6 074 446
Pożyczki do 12 miesięcy, w tym chwilówki	1 153 715	1 172 270	1 102 090	1 099 890	1 078 175
Pożyczki i kredyty powyżej 12 miesięcy	4 716 684	4 722 921	4 821 840	4 937 529	4 996 272
% udział pożyczek i kredytów powyżej 12 miesięcy w kredytach ogółem	80,35%	80,11%	81,40%	81,78%	82,25%
% udział pożyczek i kredytów w aktywach kas	55,12%	55,47%	55,70%	56,64%	58,89%

⁵ Światowa Rada Związków Kredytowych, której członkiem są kasy, rekomenduje utrzymywanie 70%-80% aktywów w portfelu kredytowym.

Tabela 4 Wartość pożyczek udzielonych członkom przez kasy prowadzące działalność na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2015-12	2016-12	2017-09
Pożyczki i kredyty ogółem ⁶	6 524 441	6 271 210	6 074 446
Pożyczki do 12 miesięcy, w tym chwilówki	1 447 285	1 224 108	1 078 175
Pożyczki i kredyty powyżej 12 miesięcy	5 077 156	5 047 101	4 996 272
% udział pożyczek i kredytów powyżej 12 miesięcy w kredytach ogółem	77,82%	80,48%	82,25%
% udział pożyczek i kredytów w aktywach kas	52,58%	55,38%	58,89%

Wykres 5. Struktura portfela kredytowego wg terminu zapadalności (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.

W strukturze terminowej portfela kredytowego według terminów pierwotnych (tj. okresów, na jakie zostały zawarte umowy) dominują kredyty udzielane na okres od 5 do 10 lat (71,4% portfela), przy czym wartość kredytów udzielonych na okres powyżej 5 lat stanowiła na koniec września 2017 r. 78,12% wartości portfela kas. Po 2012 r., w związku z wejściem w życie ustawy o skok z 2009 r., struktura portfela kredytowego według terminów pierwotnych uległa istotnej zmianie. W stosunku do roku 2013 udział kredytów z terminem pierwotnym powyżej 5 lat wzrósł o 30,2 p.p. Z uwagi na niskie stopy procentowe, wydłużanie terminu spłaty pożyczki lub kredytu pozwala na zwiększenie zdolności kredytowej klienta, gdyż wielkość raty miesięcznej maleje. Wydłużanie okresu kredytowania w długim okresie prowadzić może jednak do wzrostu ryzyka płynności w kasach, wynikającego z niedopasowania terminów zapadalności aktywów oraz wymagalności pasywów, zwłaszcza przy niskich funduszach własnych kas, a także do wzrostu ryzyka kredytowego, gdyż w przypadku wzrostu stóp procentowych część klientów nie będzie w stanie regulować na bieżąco swoich zobowiązań. Trend ten utrzymywał się także w trzecim kwartale 2017 r., w którym wartość portfela kredytów udzielonych na okresy powyżej 5 lat wzrosła o 228 mln zł, przy wzroście wartości portfela o 6,5 mln zł⁷.

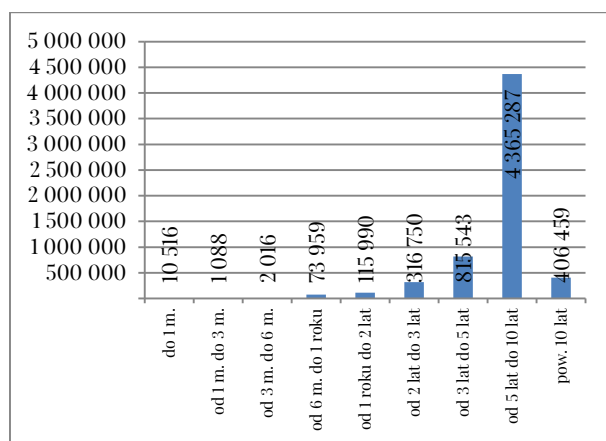
⁶ Wartość pożyczek i kredytów netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących.

⁷ Różnice w poszczególnych tabelach sprawozdawczych wynikają z nieprawidłowych danych sprawozdawczych przekazanych przez kasy, a także z uwagi na prowadzone procesy restrukturyzacyjne zadłużenia klientów w poszczególnych kasach.

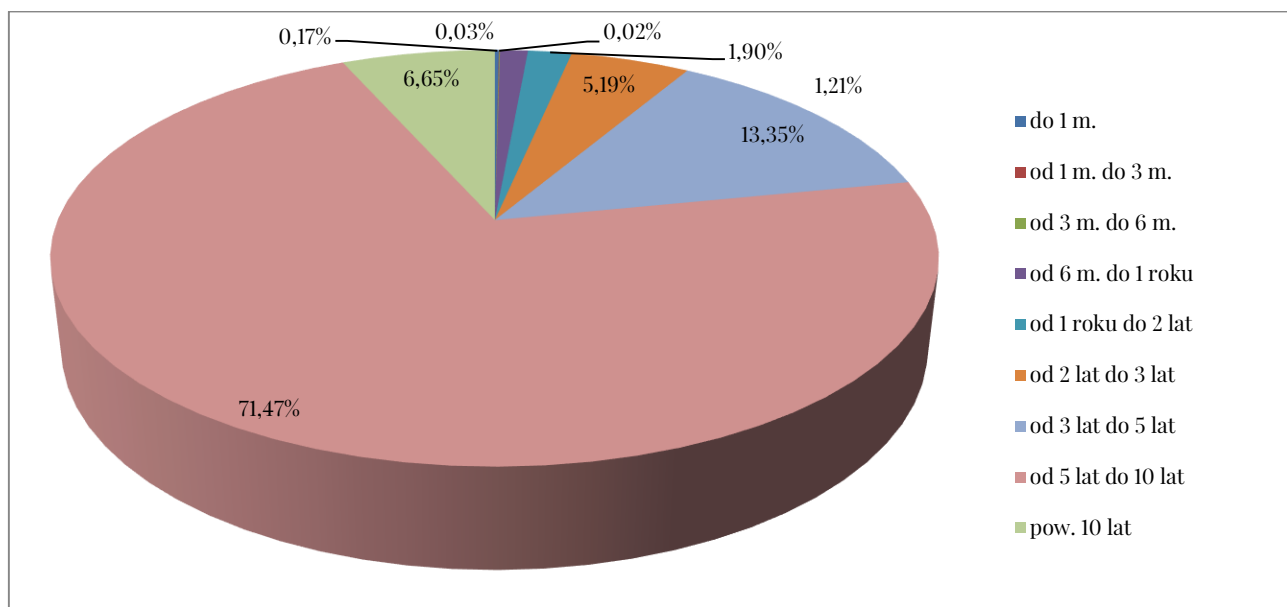
Tabela 5. Struktura portfela wg terminów pierwotnych (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.

Wyszczególnienie	12.2015	12.2016	09.2017	Zmiana w okresie 9 miesięcy
do 1 m.	16 751	10 883	10 516	-367
od 1 m. do 3 m.	1 069	1 579	1 088	-491
od 3 m. do 6 m.	11 071	5 078	2 016	-3 061
od 6 m. do 1 roku	102 157	86 054	73 959	-12 095
od 1 roku do 2 lat	159 902	125 721	115 990	-9 731
od 2 lat do 3 lat	344 019	376 078	316 750	-59 328
od 3 lat do 5 lat	1 087 071	882 226	815 543	-66 682
od 5 lat do 10 lat	3 728 585	4 141 181	4 365 287	224 106
powyżej 10 lat	393 892	401 946	406 459	4 513
Razem	5 844 518	6 030 746	6 107 608	76 862

Wykres 6. Struktura portfela wg terminów pierwotnych w tys. zł - kasy działające na koniec września 2017r.

Wykres 7. Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (wrzesień 2017 r.) – kasy działające na koniec września 2017r.

W strukturze podmiotowej portfela kredytowego kas, na koniec września 2017 r. dominowały należności od osób fizycznych - ponad 99% wartości portfela. Około 0,5% stanowiły kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych, a kredyty dla rolników indywidualnych oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw stanowiły łącznie około 0,1% wartości portfela. Struktura podmiotowa portfela wynika głównie z ograniczeń ustawy o skok co do grup klientów, którzy mogli zostać członkami kas, a w konsekwencji mogli korzystać z ich usług⁸.

⁸ Do 27 października 2012 r. (data wejścia w życie ustawy o skok z 2009 r.) członkami kas mogli być wyłącznie osoby fizyczne.

Tabela 6. Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017r.

Wyszczególnienie	grudzień 2015		grudzień 2016		wrzesień 2017	
	Wartość kredytów netto	% udział	Wartość kredytów netto	% udział	Wartość kredytów netto	% udział
Duże przedsiębiorstwa	12	0,0%		0,0%		0,00%
MSP	6 650	0,1%	13 736	0,2%	6 798	0,11%
Przedsiębiorcy indywidualni	42 402	0,7%	30 126	0,5%	28 268	0,47%
Osoby prywatne	5 639 845	98,8%	5 876 551	99,2%	6 031 205	99,29%
Rolnicy indywidualni	1 776	0,0%	1 563	0,0%	1 183	0,02%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	20 107	0,4%	1 954	0,0%	6 992	0,12%
Razem	5 710 793	100,0%	5 923 930	100,0%	6 074 446	100,00%

Porównując dane kas działających za poszczególne okresy sprawozdawcze, należy zwrócić uwagę, że struktura podmiotowa portfela kredytowego nie uległa zasadniczej zmianie.

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych

Wyszczególnienie	grudzień 2015		grudzień 2016		wrzesień 2017	
	Wartość kredytów netto	% udział	Wartość kredytów netto	% udział	Wartość kredytów netto	% udział
Duże przedsiębiorstwa	12	0,0%	13	0,00%		0,00%
MSP	6 650	0,1%	5 377	0,09%	6 798	0,11%
Przedsiębiorcy indywidualni	45 114	0,7%	34 309	0,55%	28 268	0,47%
Osoby prywatne	6 410 270	98,5%	6 226 853	99,29%	6 031 205	99,29%
Rolnicy indywidualni	27 814	0,4%	1 481	0,02%	1 183	0,02%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	21 190	0,3%	3 176	0,05%	6 992	0,12%
Razem⁹	6 511 049	100,0%	6 271 210	100,00%	6 074 446	100,00%

Z analizy struktury przedmiotowej portfela kredytowego kas wynika, że na koniec września 2017 r. 92,6% stanowiły kredyty konsumpcyjne, w tym głównie gotówkowe, 5,8% - kredyty na nieruchomości¹⁰, 1,1% - kredyty w rachunku bieżącym, a 0,7% - kredyty operacyjne i inwestycyjne.

⁹ Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy.

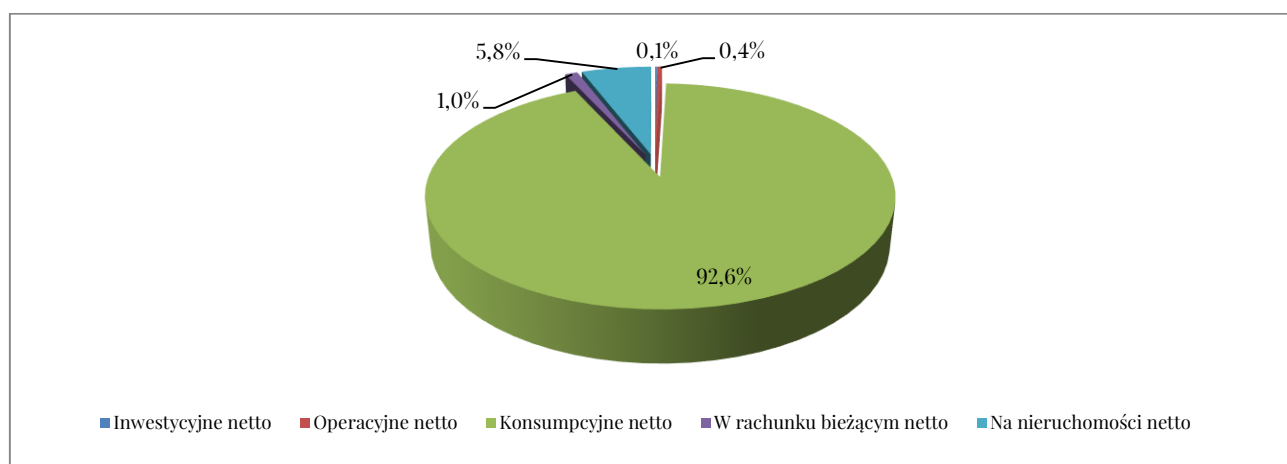
¹⁰ Zgodnie z instrukcją uzupełniającą do tabel sprawozdawczych, do kredytów na nieruchomości zaliczane są:

- kredyty na nieruchomości mieszkaniowe
- kredyty na nieruchomości komercyjne - są to kredyty i pożyczki na zakup lub budowę powierzchni biurowej.
- kredyty na nieruchomości pozostałe – kredyty i pożyczki na nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę budynku, budowli, lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość lub nabycie spółdzielczego prawa do lokalu o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym, bądź użytkowym oraz na nabycie gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku lub budowli o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym lub użytkowym.

Tabela 8. Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017 r.

Wyszczególnienie	grudzień 2015		grudzień 2016		wrzesień 2017	
	Wartość kredytów	% udział	Wartość kredytów	% udział	Wartość kredytów	% udział
Inwestycyjne netto	29 420	0,52%	10 784	0,18%	8 399	0,14%
Operacyjne netto	33 639	0,59%	30 227	0,51%	24 776	0,41%
Konsumpcyjne netto	5 004 665	87,64%	5 449 133	91,99%	5 622 574	92,56%
W rachunku bieżącym netto	88 607	1,55%	70 895	1,20%	63 709	1,05%
Na nieruchomości netto	554 462	9,71%	362 891	6,13%	354 989	5,84%
Razem	5 710 793	100,00%	5 923 930	100,00%	6 074 446	100,00%

Wykres 8. Udziały poszczególnych rodzajów kredytów w portfelu kredytowym (wrzesień 2017 r.) – kasy działające na koniec września 2017 r.

Według danych sprawozdawczych kas, nastąpiła zmiana w strukturze portfela pod względem produktowym, tj. spadek udziału kredytów na nieruchomości. Związane jest to także z faktem, iż kasy, które zakończyły działalność, w większym stopniu były zaangażowane w ten rodzaj produktów.

Tabela 9. Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych

Wyszczególnienie	grudzień 2015		grudzień 2016		wrzesień 2017	
	Wartość kredytów	% udział	Wartość kredytów	% udział	Wartość kredytów	% udział
Inwestycyjne	29 420	0,5%	10 417	0,17%	8 399	0,14%
Operacyjne	37 412	0,6%	27 265	0,43%	24 776	0,41%
Konsumpcyjne	5 682 837	87,3%	5 737 180	91,48%	5 622 574	92,56%
W rachunku bieżącym	107 883	1,7%	80 714	1,29%	63 709	1,05%
Na nieruchomości	653 498	10,0%	415 633	6,63%	354 989	5,84%
Razem¹¹	6 511 049	100,0%	6 271 210	100,00%	6 074 446	100,00%

¹¹ Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy, przy czym nie wszystkie błędy do daty sporządzenia raportu zostały przez kasy sprostowane.

W strukturze wartościowej portfela kredytowego kas dominują kredyty o wartości od 10 tys. zł do 50 tys. zł, które stanowiły na koniec września 2017 r. 59% wartości całego portfela. Jednocześnie utrzymywał się duży udział portfela kredytów i pożyczek o kwocie powyżej 100 tys. zł (7,7% wartości całego portfela). Na uwagę zasługuje stały spadek liczby prowadzonych rachunków kredytowych, pomimo wzrostu wartości portfela w 2016 i 2017 roku.

Tabela 10. Struktura portfela kredytowego – kasy działające na koniec września 2017 r.

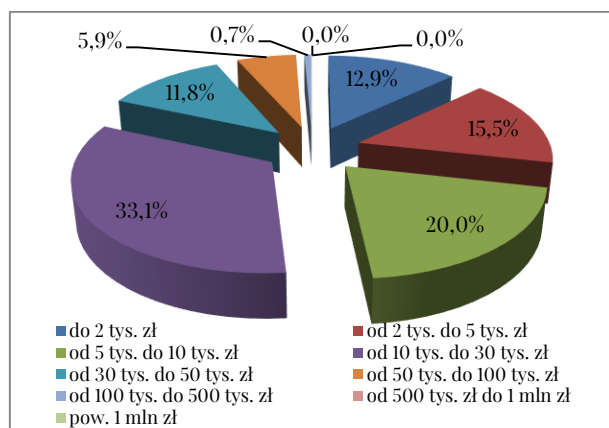
	Grudzień 2015			Grudzień 2016			Wrzesień 2017		
	Liczba	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje	Liczba	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje	Liczba	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje
Razem	533 394	5 844 518	261 049	499 915	6 030 746	324 274	480 938	6 107 608	246 230
do 2 tys. zł	88 867	53 575	1 143	73 062	41 293	466	62 320	35 328	281
od 2 do 5 tys. zł	101 637	207 892	4 353	83 163	174 038	3 247	74 817	160 508	2 497
od 5 do 10 tys. zł	105 244	522 725	11 205	98 643	483 943	11 723	96 454	487 236	8 910
od 10 do 30 tys. zł	157 163	1 923 984	77 206	158 025	1 969 532	83 620	159 153	2 034 151	68 840
od 30 do 50 tys. zł	52 387	1 427 675	59 480	56 229	1 549 046	82 823	56 928	1 585 756	62 929
od 50 do 100 tys. zł	25 378	1 275 418	53 613	27 843	1 362 392	87 948	28 231	1 369 497	61 421
od 100 do 500 tys. zł	2 625	336 337	35 304	2 828	370 904	40 452	3 285	398 114	35 654
od 500 tys. zł do 1 mln zł.	57	28 431	6 622	87	28 414	7 202	58	26 412	5 698
pow. 1 mln zł	1 785	75 588	12 123	35	51 185	6 794	29	46 260	

Porównując dane kas działających na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych, należy zwrócić uwagę, że nastąpiła także zmiana w koncentracji portfela kredytowego. Kasy, które zakończyły działalność, miały w swoich portfelach znacząco większy udział kredytów wysokokwotowych. Udział kredytów powyżej 100 tys. zł spadł o 22,3 p.p. z 30% we wrześniu 2014 r. do 7,7% na koniec września 2017 r.

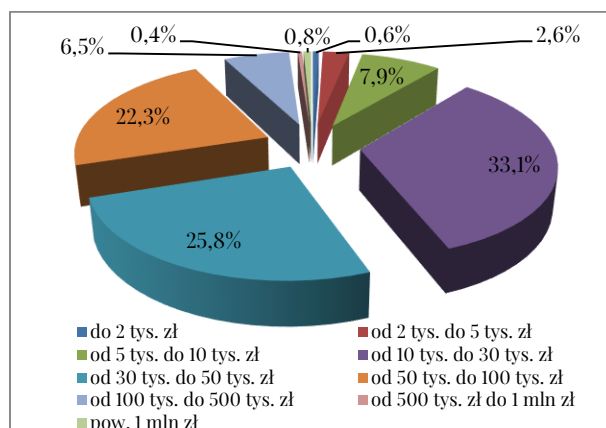
Tabela 11. Struktura portfela kredytowego – kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych

	Grudzień 2015			Grudzień 2016			Wrzesień 2017		
	Liczba	Wartość (tys. zł)	Ilość	Liczba	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje	Liczba	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje
Razem	608 086	6 697 046	307 673	528 329	6 325 473	325 010	480 938	6 107 608	246 230
do 2 tys. zł	104 008	63 795	1 394	80 451	45 217	498	62 320	35 328	281
od 2 do 5 tys. zł	116 358	246 718	5 442	87 946	187 875	3 318	74 817	160 508	2 497
od 5 do 10 tys. zł	118 957	598 026	13 284	103 258	511 118	11 843	96 454	487 236	8 910
od 10 do 30 tys. zł	178 643	2 191 152	85 562	166 135	2 079 650	83 807	159 153	2 034 151	68 840
od 30 do 50 tys. zł	58 991	1 601 077	67 322	58 707	1 614 225	83 072	56 928	1 585 756	62 929
od 50 do 100 tys. zł	27 775	1 395 698	60 141	28 806	1 405 547	88 025	28 231	1 369 497	61 421
od 100 do 500 tys. zł	3 190	415 260	48 032	2 890	377 670	40 452	3 285	398 114	35 654
od 500 tys. zł do 1 mln zł.	92	51 206	8 373	90	30 354	7 202	58	26 412	5 698
pow. 1 mln zł	1 821	141 223	18 123	46	73 818	6 794	29	46 260	

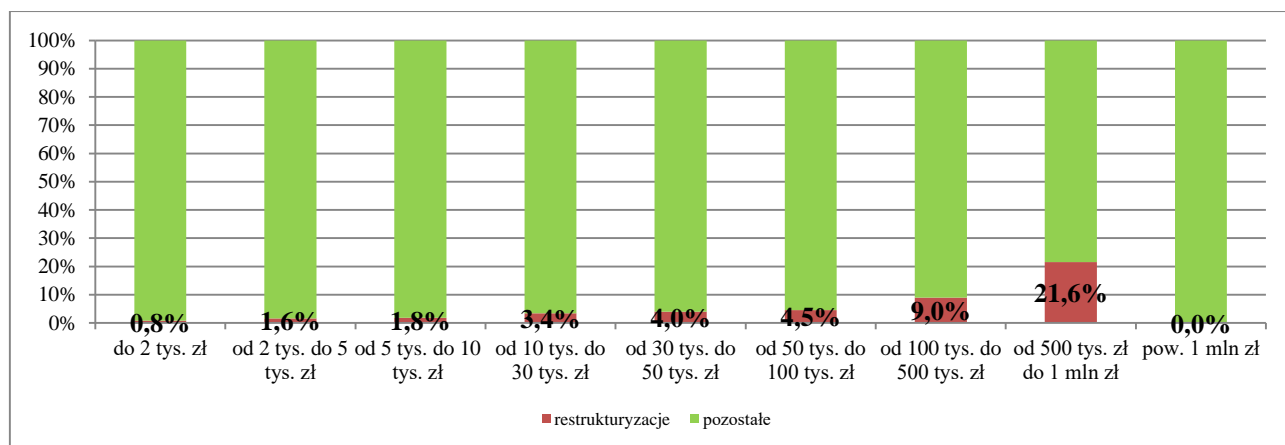
Wykres 9. Struktura portfela kredytowego wg liczby rachunków (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wykres 10. Struktura portfela kredytowego wg kwoty (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wykres 11. Udział kredytów i pożyczek restrukturyzowanych w portfelu (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

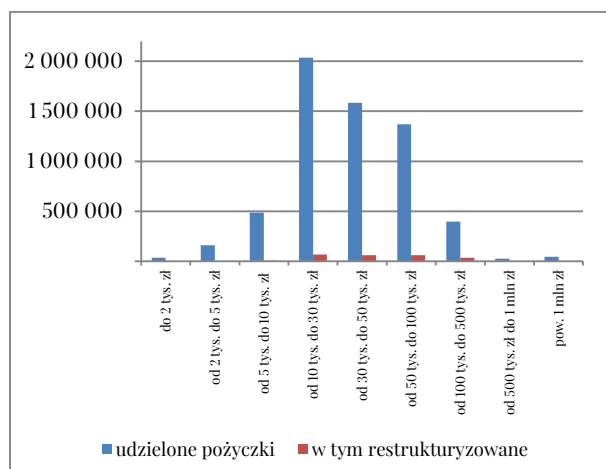

Stosunkowo niewysoki wykazywany jest w kasach udział należności restrukturyzowanych, które stanowiły około 4% wartości całego portfela kredytowego. Jednocześnie kredyty restrukturyzowane o wartości jednostkowej powyżej 100 tys. zł stanowią 16,8% portfela restrukturyzowanego.

Tabela 12. Struktura portfela restrukturyzowanego (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

	Ilość	Wartość (tys. zł)	Udział
Restrukturyzacje	17 498	246 230	100,00%
do 2 tys. zł	648	281	0,11%
od 2 do 5 tys. zł	1 690	2 497	1,01%
od 5 do 10 tys. zł	2 547	8 910	3,62%
od 10 do 30 tys. zł	7 251	68 840	27,96%
od 30 do 50 tys. zł	3 278	62 929	25,56%
od 50 do 100 tys. zł	1 733	61 421	24,94%
od 100 do 500 tys. zł	337	35 654	14,48%
od 500 zł do 1 mln zł	12	5 698	2,31%
pow. 1 mln zł	2	0	0,00%

Wykres 12. Struktura portfela restrukturyzowanego w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Pozostałe aktywa kas

Pozostałe aktywa kas (zdefiniowane dla potrzeb niniejszej analizy jako suma środków pieniężnych zgromadzonych w kasach, na lokatach w Kasie Krajowej, bankach oraz portfele instrumentów dłużnych i kapitałowych) na koniec września 2017 r. wynosiły 3 308 mln zł i były o 586 mln zł niższe w stosunku do wielkości wykazywanej na koniec 2016 roku.

Tabela 13. Struktura pozostałych aktywów kas w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017 r.

Wyszczególnienie	grudzień 2015		grudzień 2016		wrzesień 2017	
	Wartość netto	% udział	Wartość netto	% udział	Wartość netto	% udział
Długoterminowe aktywa finansowe	1 972 418	% udział	1 317 052	% udział	1 051 807	% udział
		długo-		długo-		długo-
		terminowych		terminowych		terminowych
		aktywów		aktywów		aktywów
a) udziały i akcje	1 104 354	55,99%	868 281	65,93%	543 391	51,66%
b) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	93 349	4,73%	117 710	8,94%	117 774	11,20%
c) lokaty w Kasie Krajowej	774 715	39,28%	331 062	25,14%	390 642	37,14%
Krótkoterminowe aktywa finansowe	2 267 433	% udział	2 627 561	% udział	2 256 351	% udział
		krótko-		krótko-		krótko-
		terminowych		terminowych		terminowych
		aktywów		aktywów		aktywów
a) udziały i akcje	340	0,01%		0,00%		0,00%
b) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	16 663	0,73%	10 792	0,41%	10 883	0,48%
c) inne krótkoterminowe aktywa finansowe	273 914	12,08%	303 701	11,56%	314 899	13,96%
d) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	732 039	32,28%	650 687	24,76%	573 831	25,43%
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	362 148	15,97%	357 589	13,61%	308 689	13,68%
- inne środki pieniężne	149 561	6,60%	68 415	2,60%	44 830	1,99%
- inne aktywa pieniężne	220 329	9,72%	224 683	8,55%	220 311	9,76%
e) lokaty w Kasie Krajowej	1 244 478	54,88%	1 662 381	63,27%	1 356 738	60,13%

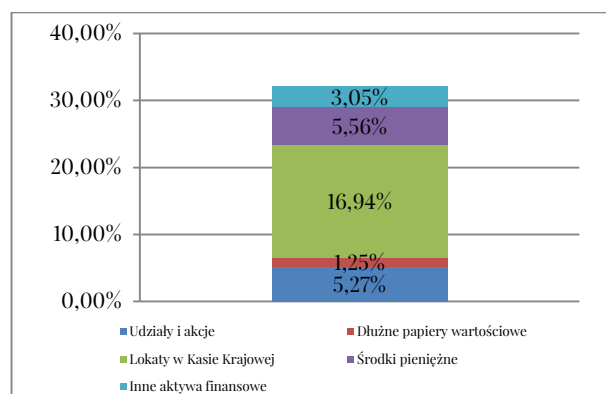
W aktywach finansowych kas na koniec września 2017 r. dominowały lokaty w Kasie Krajowej (16,9% aktywów kas), ich wartość wynosiła 1 747 mln zł. Istotną pozycję stanowiły również akcje i udziały (5,27%). W trzecim kwartale 2017 r. wzrosła nieznacznie wartość dłużnych papierów wartościowych - o 3 mln zł do 128 mln zł. Łączna wartość dłużnych papierów wartościowych na koniec września 2017 r. stanowiła 1,2% wartości aktywów kas i w portfelu tym dominowały obligacje Skarbu Państwa (124 mln zł).

Pomimo ograniczeń wynikających z art. 37 ustawy o skok w zakresie inwestowania środków pieniężnych, udziały i akcje kas w podmiotach o różnej formie prawnej na koniec września 2017 r. stanowiły 51,6% finansowych aktywów długoterminowych. Ogółem wartość udziałów i akcji stanowiła 5,27% aktywów kas, przy czym faktyczny udział akcji i udziałów jest wyższy niż wynika ze sprawozdań finansowych, co jest związane z realizacją zamiany akcji na inne w jednej z kas i okresowym wykazywaniem ich wartości w należnościach, wynikającym z niezakończenia transakcji. Posiadane przez niektóre kasy pakiety akcji i udziałów pochodziły głównie z transakcji wniesienia aportem do nowo utworzonych spółek celowych majątku tych kas, a także – wydzielonych ze struktur kas – zorganizowanych części przedsiębiorstw.

Tabela 14. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Składniki aktywów finansowych	Wartość	% udział w aktywach ogółem
udziały i akcje	543 391	5,27%
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	128 657	1,25%
lokaty w Kasie Krajowej	1 747 380	16,94%
środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	573 831	5,56%
inne aktywa finansowe	314 899	3,05%
Aktywa ogółem	10 315 208	

Wykres 13. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Rozdział 4 Jakość portfela kredytowego

Zgodnie ze sprawozdawczością kas, wartość kredytów przeterminowanych¹² na koniec września 2017 r. wynosiła 1 525 mln zł (tj. 22,04% portfela kredytowego brutto), z czego 682 mln zł (ponad 44,7%) stanowiły kredyty, których okres przeterminowania wynosił powyżej 12 miesięcy. W okresie trzech kwartałów 2017 roku kasy dokonały sprzedaży portfeli wierzytelności kredytowych o wartości 482 mln zł, z czego 457 mln zł stanowiły kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy.

Tabela 15. Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017r.

Wyszczególnienie	grudzień 2015		grudzień 2016		wrzesień 2017		Zmiana w okresie 9 miesięcy
	Wartość	Udział	Wartość	Udział	Wartość	Udział	
Pożyczki i kredyty brutto	6 712 498	100,00%	7 046 828	100,00%	6 922 766	100,00%	-124 062
Pożyczki i kredyty nieprzeterminowane	4 967 198	74,00%	5 243 130	74,40%	5 397 165	77,96%	154 035
Pożyczki i kredyty przeterminowane	1 745 300	26,00%	1 803 698	25,60%	1 525 601	22,04%	-278 097
Pożyczki i kredyty przeterminowane pon. 3 mies.	609 506	9,08%	535 982	7,61%	535 052	7,73%	-930
Pożyczki i kredyty przeterminowane od 3 do 12 mies.	272 751	4,06%	293 754	4,17%	308 208	4,45%	14 453
Pożyczki i kredyty przeterminowane pow. 12 mies.	863 043	12,86%	973 962	13,82%	682 341	9,86%	-291 621
Odpis aktualizujący utworzony	1 001 705	X	1 162 071	X	848 320	X	-313 752

Porównując dane kas działających na koniec każdego okresu sprawozdawczego zauważyć należy, iż w trzecim kwartale 2017 r. nastąpiło obniżenie wartości portfela kredytowego brutto o ponad 470 mln zł. Zmniejszeniu uległa także kwota kredytów przeterminowanych. Związane to było głównie z zakończeniem działalności przez trzy kasy, a także ze wskazanymi powyżej transakcjami sprzedaży wierzytelności.

¹² Za „Pożyczki i kredyty przeterminowane” uznano wszystkie kredyty, które mają opóźnienie w płatności min. 1 dzień.

Tabela 16 Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł – kasy działające wg poszczególnych okresów sprawozdawczych

Wyszczególnienie	Grudzień 2015		Grudzień 2016		Wrzesień 2017		Zmiana w okresie 9 miesięcy
	Wartość	Udział	Wartość	Udział	Wartość	Udział	
Pożyczki i kredyty brutto	7 883 841	100,00%	7 393 266	100,00%	6 922 766	100,00%	-470 500
Pożyczki i kredyty nieprzeterminowane	5 690 005	72,17%	5 505 740	74,47%	5 397 165	77,96%	-108 575
Pożyczki i kredyty przeterminowane	2 193 836	27,83%	1 887 526	25,53%	1 525 601	22,04%	-361 925
Pożyczki i kredyty przeterminowanych. pon. 3 mies.	702 801	8,91%	595 246	8,05%	535 052	7,73%	-60 194
Pożyczki i kredyty przeterminowanych od 3 do 12 mies.	342 568	4,35%	321 659	4,35%	308 208	4,45%	-13 451
Pożyczki i kredyty przeterminowanych pow. 12 mies.	1 148 467	14,57%	970 622	13,13%	682 341	9,86%	-288 281
Odpis aktualizujący utworzony	1 277 977	X	1 122 056	X	848 320	X	-273 736

Uwagę zwraca spadek wartości kredytów przeterminowanych w portfelu kas prowadzących działalność na koniec września 2017 roku o 278 mln zł do kwoty 1 526 mln zł, tj. o 22%. Gdyby nie dokonana sprzedaż wierzytelności przeterminowanych, wartość tego portfela wzrosłaby o ok. 204 mln zł. W celu zabezpieczenia ryzyka kredytowego, kasy na koniec września 2017 r. utworzyły odpisy aktualizujące należności w wysokości ok. 848 mln zł, które stanowiły prawie 86% wartości portfela kredytowego zagrożonego i ok. 56% wartości portfela kredytów przeterminowanych.

Wykres 14. Udział pożyczek i kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym na koniec września 2017 r. – kasy działające

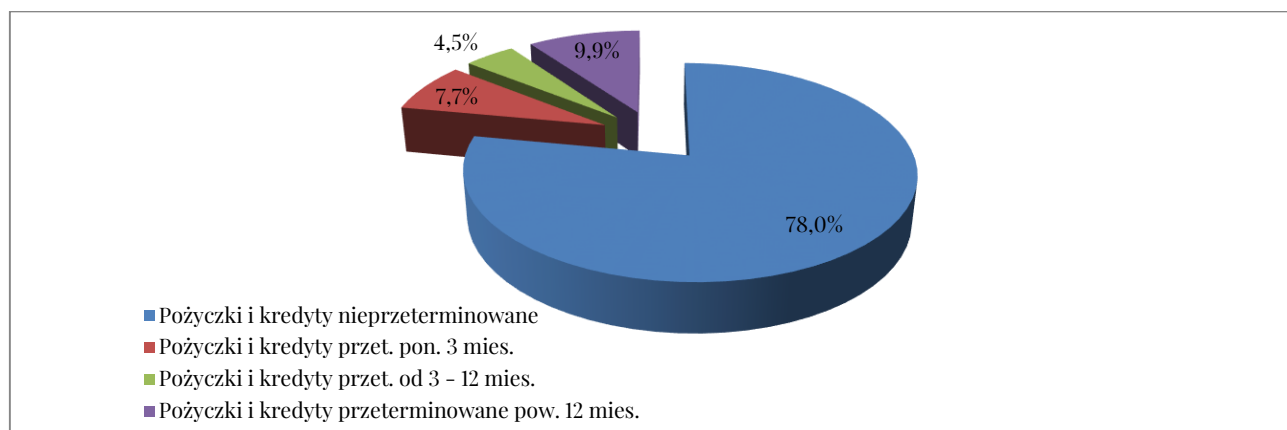
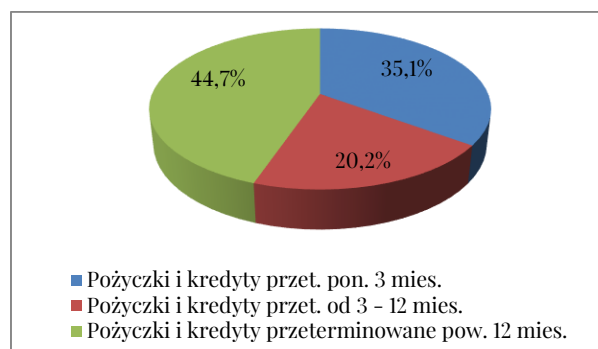

Tabela 17. Kredyty i pożyczki przeterminowane w podziale na okresy przeterminowania w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość	Udział
Pożyczki i kredyty przeterminowane pon. 3 mies.	535 052	35,07%
Pożyczki i kredyty przeterminowane od 3 do 12 mies.	308 208	20,20%
Pożyczki i kredyty przeterminowane pow. 12 mies.	682 341	44,73%
Pożyczki i kredyty przeterminowane ogółem	1 525 601	100,00%

Wykres 15. Udział pożyczek i kredytów przeterminowanych w podziale na okresy (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

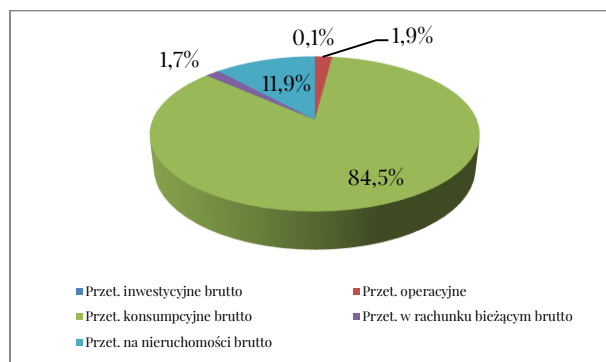

W portfelu kredytowym przeterminowanym – zgodnie z informacjami sprawozdawczymi kas – znaczące pozycje zajmują pożyczki i kredyty konsumpcyjne i na nieruchomości; stanowiły one odpowiednio 84,4% i 11,8% wartości portfela kredytów przeterminowanych.

Tabela 18. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale na rodzaje w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wielkość	Udział % w portfelu kredytów zagrożonych
Inwestycyjne	1 310	0,09%
Operacyjne	29 726	1,95%
Konsumpcyjne	1 288 508	84,46%
W rachunku bieżącym	25 232	1,65%
Na nieruchomości	180 824	11,85%
Suma kredytów przeterminowanych	1 525 601	100,00%

Wykres 16. Udział poszczególnych rodzajów kredytów przeterminowanych w portfelu (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Struktura podmiotowa pożyczek i kredytów przeterminowanych odzwierciedla strukturę podmiotową portfela. Największy udział (97,8%) na datę analizy stanowiły kredyty udzielone osobom fizycznym.

Tabela 19. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale podmiotowym (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie kredytów przeterminowanych w podziale na podmioty	Kredyty i pożyczki brutto (tys. zł)	Kredyty i pożyczki przeterminowane brutto (tys. zł)	Udział % w portfelu kredytów	Udział % w portfelu kredytów przeterminowanych
Duże przedsiębiorstwa			0,00%	0,00%
Małe i średnie przedsiębiorstwa	14 032	7 730	55,08%	0,51%
Przedsiębiorcy indywidualni	45 729	22 368	48,91%	1,47%
Osoby prywatne	6 852 012	1 492 558	21,78%	97,83%
Rolnicy indywidualni	4 000	2 942	73,53%	0,19%
Instytucje niekomercyjne	6 992	4	0,06%	0,00%
Ogółem	6 922 766	1 525 601	22,04%	100,00%

W trzecim kwartale 2017 r. wartość kredytów przeterminowanych, w związku ze sprzedażą znaczącej wartości portfela, obniżyła się o około 12,4% (przy wzroście wartości całego portfela kredytowego o 0,1%). Znaczący udział należności przeterminowanych w portfelu kredytowym świadczy o tym, że sytuacja niektórych kas nie poprawia się, pomimo obniżenia kosztów bieżących oraz otrzymania pomocy finansowej z Kasy Krajowej.

Najlepsza jakość portfela należności na tle całego sektora skok jest w kasach o charakterze lokalnym, działających przy zakładach pracy (kredyty zagrożone nie przekraczają 1% wartości całego portfela), gdzie występuje rzeczywista więź między członkami.

Sprzedaż wierzytelności

Według danych sprawozdawczych wartość brutto sprzedanych portfeli kredytów i pożyczek kas prowadzących działalność na koniec września 2017 r. wyniosła 3 539 mln zł i wzrosła w stosunku do końca 2016 r. o 482 mln zł, tj. o ponad 15,8%. Największą część sprzedanego portfela stanowiły wierzytelności przeterminowane powyżej 3 miesiące (98,4%), z tego ok. 78,3% stanowiły należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy. Wartość netto (po uwzględnieniu utworzonego odpisu aktualizującego na datę sprzedaży) portfela sprzedanych wierzytelności wynosiła 578 mln zł.

Tabela 20. Struktura sprzedanych wierzytelności – kasy działające na koniec września 2017 roku

Wyszczególnienie	Wartość sprzed. wierzytelności ogółem (w tys.)	Udział %	Wartość sprzedana w roku 2017 (tys. zł)
Wartość brutto sprzedanych kredytów, w tym	3 539 547	100%	482 163
Kredyty nieprzeterminowane	0	0,00%	0
Kredyty przeterminowane do 3 miesięcy	54 913	1,55%	2 900
Kredyty przeterminowane od 3 do 12 miesięcy	711 417	20,10%	21 690
Kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy	2 772 665	78,33%	457 573
Wartość netto sprzedanych kredytów	578 266	X	20 506

W zamian za sprzedane wierzytelności kasy otrzymywały papiery dłużne lub/i środki pieniężne, jednocześnie część kas dokonała sprzedaży wierzytelności z odroczonym terminem płatności.

Według danych sprawozdawczych kas prowadzących działalność na koniec września 2017 r. wartość bilansowa papierów dłużnych otrzymanych w zamian za sprzedane przeterminowane wierzytelności wynosiła 0 zł, a wartość odpisu aktualizującego skrypty dłużne wynosiła 44 mln zł i stanowiła 100% wartości bilansowej brutto tych papierów.

Rozdział 5 Sytuacja płynnościowa kas

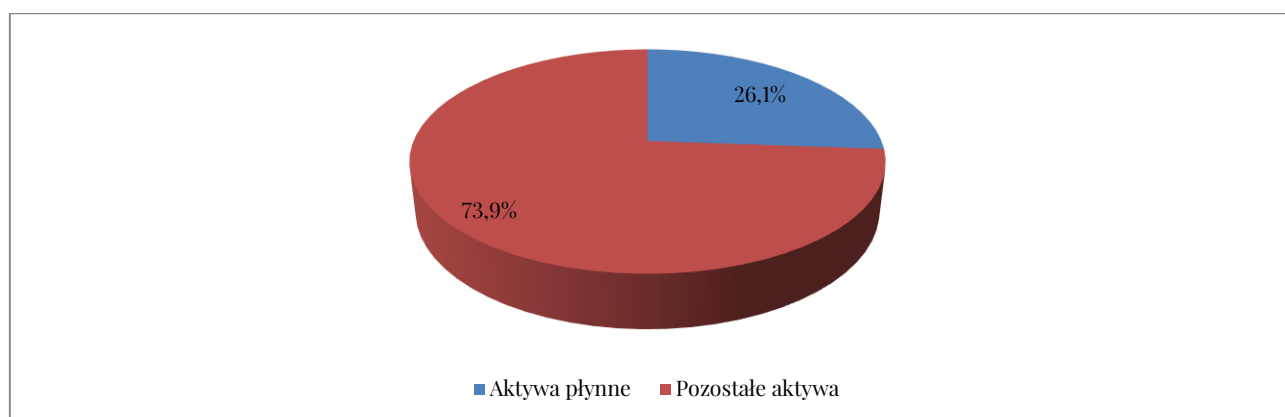
Na podstawie art. 38 ustawy o skok kasy zobowiązane są do utrzymywania 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego w postaci rezerwy płynnej zgromadzonej w formie gotówki, środków ulokowanych w Kasie Krajowej lub zainwestowanych w jednostki uczestnictwa rynku pieniężnego.

Na koniec września 2017 r. kasy prowadzące działalność utrzymywały aktywa płynne na poziomie 2,7 mld zł i środki te stanowiły 26,1% łącznej wartości ich aktywów. W trzecim kwartale 2017 r. zaobserwowano spadek środków płynnych, ich wartość obniżyła się o 271 mln zł, tj. o 9,1%. Dla porównania, w całym roku 2016 środki płynne obniżyły się o 73 mln zł, tj. o 2,3%.

Tabela 21. Wartość środków płynnych w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017	zmiana w okresie 9 miesięcy	zmiana % w okresie 9 miesięcy
Aktywa płynne	2 894 047	2 967 264	2 978 018	2 874 690	2 696 064	-271 199	-9,1%
Pozostałe Aktywa	7 756 159	7 661 303	7 656 650	7 784 171	7 619 144	-42 159	-0,6%
Aktywa w sumie	10 650 206	10 628 566	10 634 668	10 658 861	10 315 208	-313 358	-2,9%

Wykres 17. Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

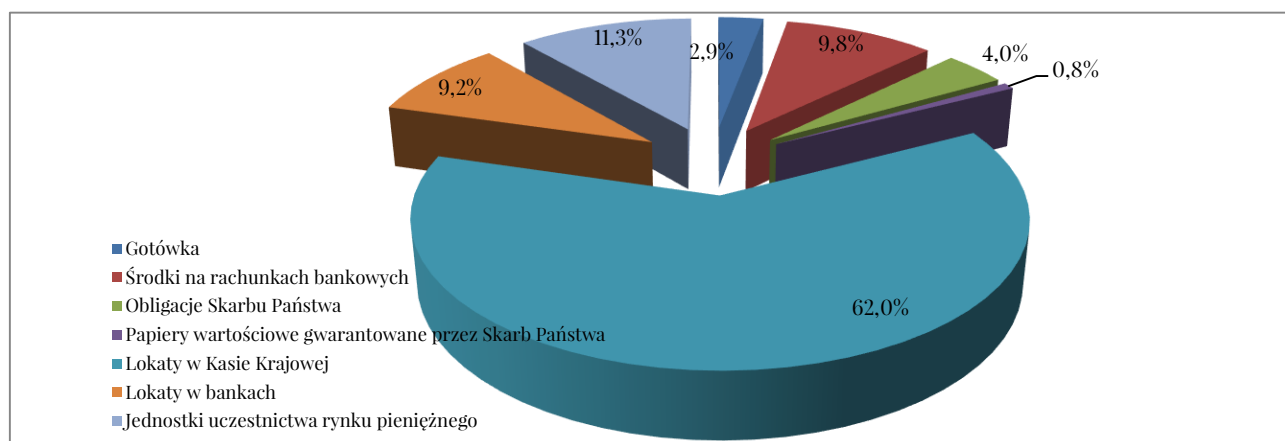
Kasy lokowały środki płynne głównie w Kasie Krajowej i w bankach, na lokatach i na rachunkach bieżących oraz w jednostkach uczestnictwa rynku pieniężnego. Za niewielką część środków nabyły obligacje Skarbu Państwa i papiery dłużne gwarantowane przez Skarb Państwa.

Źródłem finansowania działalności kas są depozyty ich członków. Kasy mają prawną możliwość uzyskania wsparcia finansowego z Kasy Krajowej w formie kredytów płynnościowych, jednak w trzecim kwartale 2017 r. nie korzystały z tej formy wsparcia. Ze względu na strukturę finansowania, kasy utrzymywały dużą nadwyżkę środków płynnych.

Tabela 22. Środki płynne w tys. zł – kasy działające

Rodzaj	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
Gotówka	79 028	77 173	75 546	75 846	78 911
Środki na rachunkach bankowych	293 666	336 062	318 838	291 320	263 993
Obligacje Skarbu Państwa	111 538	122 227	125 438	131 486	108 075
Papiery gwarantowane przez Skarb Państwa	3 202	3 023	3 044	3 079	20 562
Lokaty w Kasie Krajowej	1 800 632	1 845 355	1 909 374	1 804 849	1 671 344
Lokaty w bankach	299 754	287 567	247 882	252 124	247 214
Jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego	306 227	295 857	297 896	315 986	305 966
Razem	2 894 047	2 967 264	2 978 018	2 874 690	2 696 064

Wykres 18. Struktura środków płynnych kas - stan na koniec września 2017 r. – kasy działające

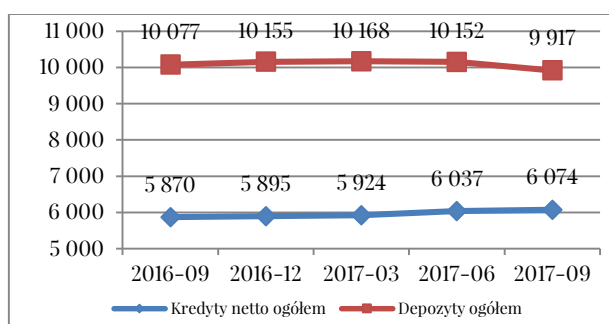

Jak wspomniano wcześniej, w kasach występuje istotna różnica pomiędzy kwotą pozyskanych depozytów a wartością portfela udzielonych pożyczek i kredytów, co wpływa na niską rentowność kas. Podkreślenia wymaga jednak, że udział kredytów systematycznie rośnie.

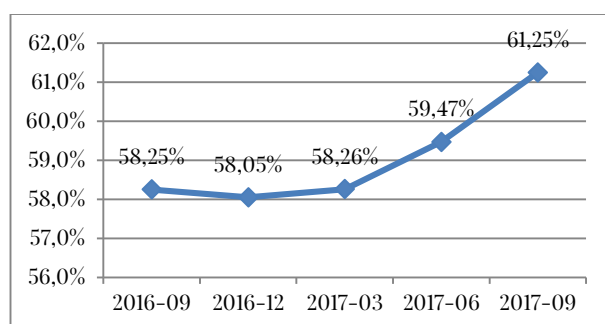
Tabela 23. Relacja kredytów do depozytów ogółem w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
Kredyty netto ogółem	5 870 399	5 895 191	5 923 930	6 037 419	6 074 446
Depozyty ogółem	10 077 419	10 155 109	10 168 171	10 151 651	9 917 377
Środki niewykorzystane na działalność kredytową	4 207 020	4 259 918	4 244 240	4 114 232	3 842 930
Finansowanie działalności kredytowej z depozytów	58,25%	58,05%	58,26%	59,47%	61,25%

Wykres 19. Rozwój portfela kredytów i depozytów - w mln zł

Wykres 20. Relacja kredytów do depozytów ogółem

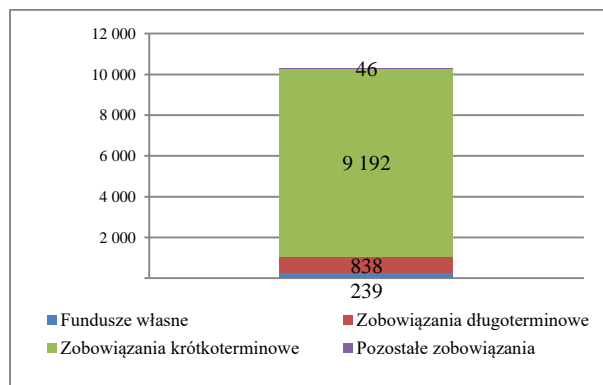
Rozdział 6 Źródła finansowania działalności kas

Według stanu na koniec września 2017 r. głównym źródłem finansowania działalności kas były depozyty członków (przede wszystkim oszczędności osób fizycznych) w wysokości 9 917 mln zł. Łącznie depozyty członków kas stanowiły 96,1% wartości aktywów. Wartość depozytów w okresie trzech kwartałów 2017 r. uległa obniżeniu o ponad 237 mln zł. Dla porównania, w roku 2016 wartość ta obniżyła się o ok. 30,6 mln zł.

Tabela 24. Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość
Fundusze własne wg bilansu	239 216
Zobowiązania długoterminowe, w tym	838 069
- depozyty członkowskie	815 817
- kredyty i pożyczki	18 769
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym	9 192 413
- depozyty członkowskie	9 101 559
- kredyty i pożyczki	3 863

Wykres 21. Struktura źródeł finansowania działalności kas w mln. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

W strukturze zobowiązań występują również pozostałe zobowiązania i rezerwy (0,44% aktywów), w tym kredyty zaciągnięte w Kasie Krajowej na kwotę 22,6 mln zł (0,2% aktywów kas) oraz fundusze własne (wg bilansu stanowiące 2,3% wartości aktywów).

Tabela 25. Zobowiązania finansowe w podziale na podmioty i produkty w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Zobowiązania finansowe wg wartości bilansowej w podziale na podmioty i produkty				
	Oszczędności	Zabezpieczenia pieniężne	Kredyty i pożyczki	w tym: środki z funduszu stabilizacyjnego	Inne
Duże przedsiębiorstwa	31				596
MSP	7 848				39
Przedsiębiorcy indywidualni	33 477				46
Osoby prywatne	9 855 981	1 359			19 145
Rolnicy indywidualni	9 258				39
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	9 422				
Kasa Krajowa	1		22 632	16 162	8
Inne					20 460
Suma	9 916 017	1 359	22 632	16 162	40 334

Struktura depozytów

Według danych sprawozdawczych kas na koniec września 2017 r., w strukturze depozytów dominowały depozyty z terminem wymagalności do 12 miesięcy włącznie, natomiast w ujęciu podmiotowym depozyty osób fizycznych stanowiły 99,4% depozytów ogółem.

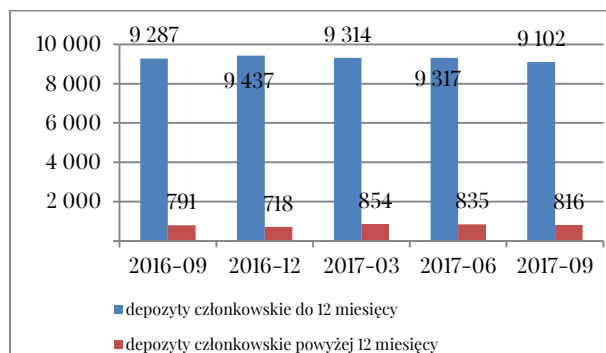
Tabela 26. Wartość depozytów w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017r.

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
Depozyty ogółem	10 077 419	10 155 109	10 168 171	10 151 651	9 917 377
W tym depozyty ogółem kas zobowiązanych do realizacji programów naprawczych	9 685 145	9 762 766	9 799 244	9 783 241	9 551 534
depozyty do 12 miesięcy włącznie	9 286 701	9 436 772	9 314 101	9 316 658	9 101 559
depozyty powyżej 12 miesięcy	790 718	718 338	854 069	834 993	815 817

Tabela 27. Struktura depozytów wg podmiotów (wrzesień 2017 r.) dane w tys. zł – kasy działające

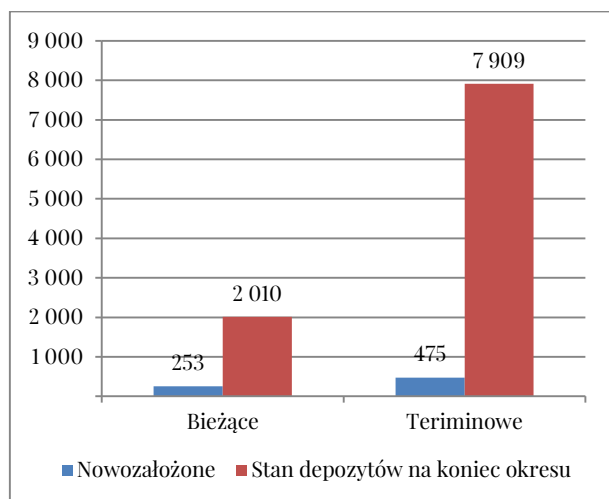
Wyszczególnienie	Wartość	% udział
Duże przedsiębiorstwa	31	0,00%
MSP	7 848	0,08%
Przedsiębiorcy indywidualni	33 477	0,34%
Osoby prywatne	9 857 340	99,39%
Rolnicy indywidualni	9 258	0,09%
Instytucje niekomercyjne	9 422	0,10%
Kasa Krajowa	1	0,00%
Suma	9 917 377	100,00%

Wykres 22. Struktura depozytów w mln zł – kasy działające

Wśród zgromadzonych w kasach depozytów dominowały depozyty terminowe (79,7%), natomiast liczba rachunków terminowych była istotnie niższa od liczby rachunków bieżących. Wynika to głównie ze specyfiki działania kas, które prowadzą dla swoich członków obowiązkowe rachunki służące do gromadzenia comiesięcznych oszczędności, tzw. indywidualne konta spółdzielcze. Każdy członek skok zobowiązany jest do posiadania takiego rachunku. Oprócz obowiązkowego rachunku, kasy oferują także rachunki osobiste oraz rachunki typu a'vista, a także depozyty terminowe. Wartość średniego depozytu terminowego na koniec września 2017 r. wyniosła 26,6 tys. zł, a bieżącego 1,2 tys. zł.

Wykres 23. Struktura depozytów w mln zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wykres 24. Liczba rodzajów rachunków depozytowych w tys. (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

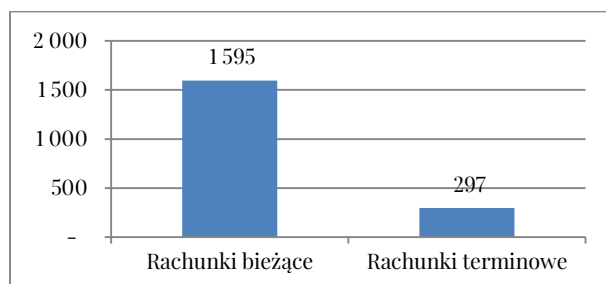
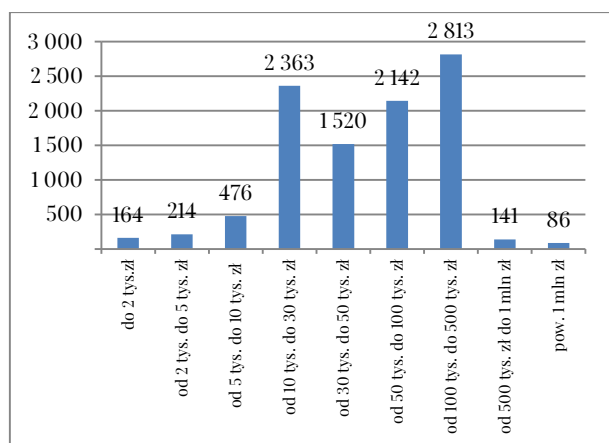

Tabela 28. Średnia wartość depozytu (wrzesień 2017 r.) w zł – kasy działające

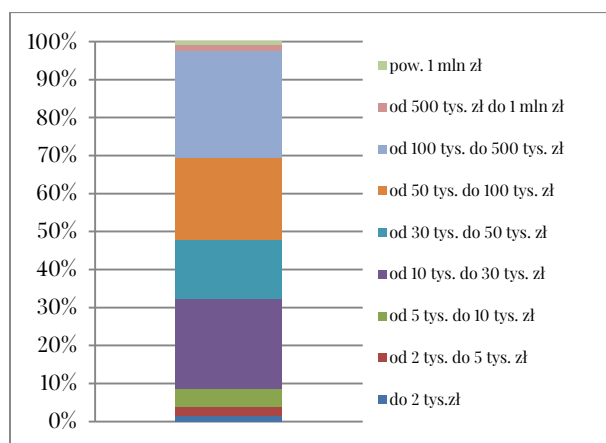
Wyszczególnienie	Terminowy	Bieżący
Wszystkie kasy	26 651	1 260

Wśród depozytów terminowych - pod względem ich wielkości - dominują depozyty o wartości od 100 do 500 tys. zł, które stanowią 28,3% ogółu depozytów terminowych. Liczba depozytów o wartości powyżej 100 tys. zł stanowi 5,1% liczby rachunków depozytów terminowych. Depozyty powyżej 100 tys. zł stanowią ponad 30,6% wartości ogółem zgromadzonych depozytów (bieżących i terminowych). Depozyty te zgromadzone są na 0,9% ogółu prowadzonych rachunków. Depozyty w przedziale od 10 tys. zł do 30 tys. zł stanowią ok. 23,8% ogółu depozytów i zgromadzone były na 7,5% ogółu prowadzonych rachunków.

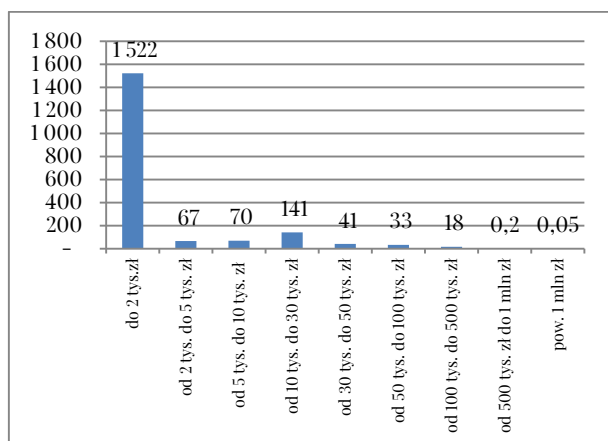
Wykres 25. Struktura depozytów ogółem wg kwoty w mln zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

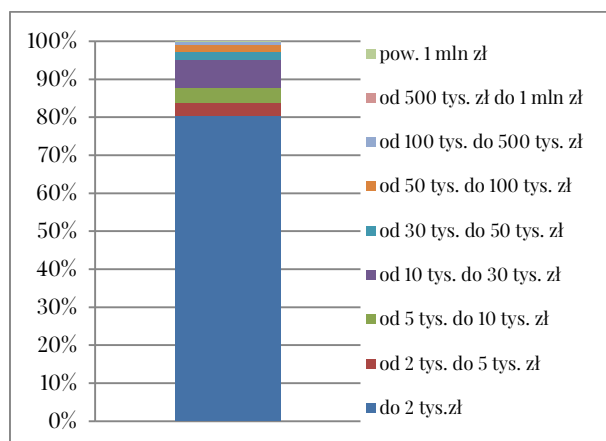
Wykres 26. Struktura depozytów ogółem wg kwoty (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wykres 27. Struktura depozytów ogółem wg ilości rachunków w tys. (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wykres 28. Struktura depozytów ogółem pod względem ilości rachunków (wrzesień 2017 r.)

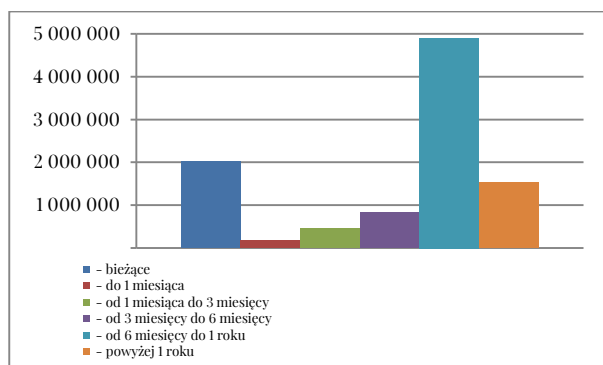

W strukturze zobowiązań z tytułu depozytów - uwzględniając terminy pierwotne - dominują zobowiązania z terminem od 6 miesięcy do 1 roku, które stanowią 49,5% zobowiązań z tytułu oszczędności członków kas. Jak już wspomniano, depozyty te stanowią źródło finansowania kredytów powyżej jednego roku.

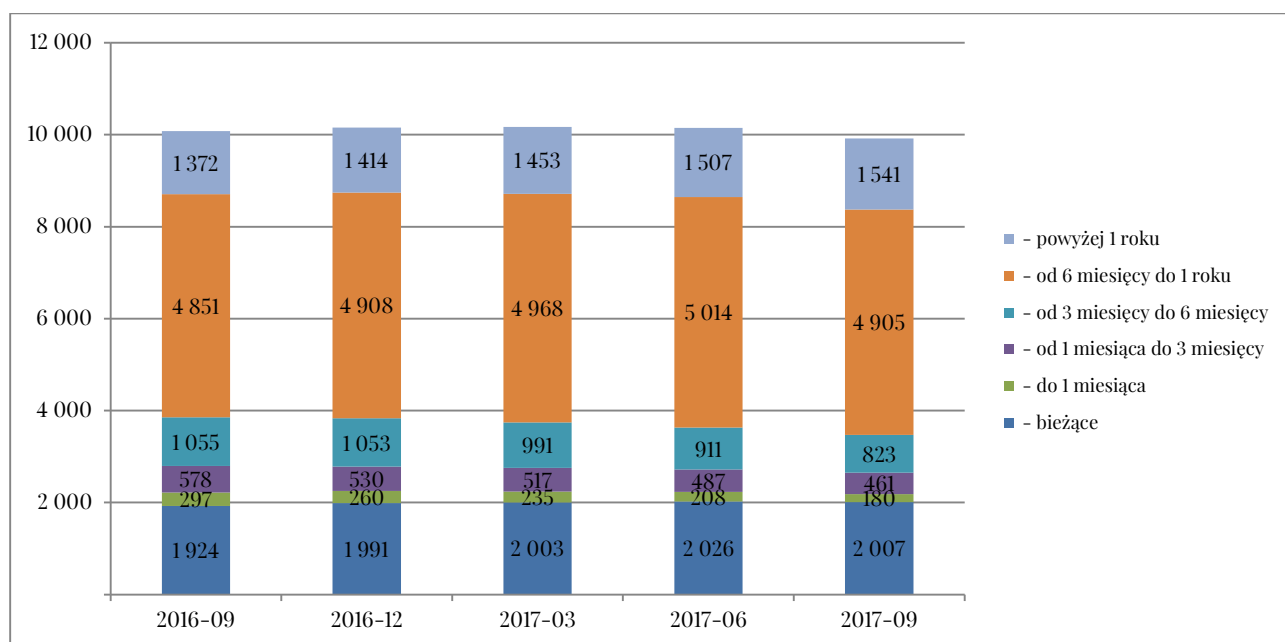
Tabela 29. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość depozytów	Udział
Bieżące	2 007 395	20,24%
Z terminem:		
- do 1 miesiąca	180 035	1,82%
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	461 221	4,65%
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	822 769	8,30%
- od 6 miesięcy do 1 roku	4 904 523	49,45%
- powyżej 1 roku	1 541 434	15,54%
Razem	9 917 377	100,00%

Wykres 29. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

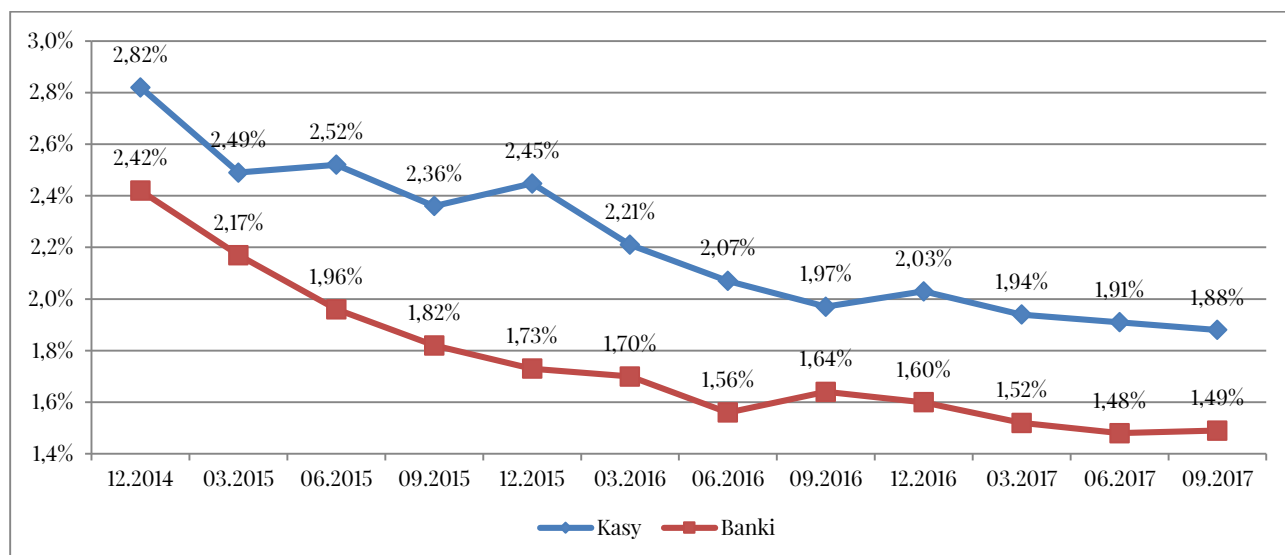

Wykres 30. Struktura depozytów wg terminów pierwotnych mln zł – kasy działające na koniec września 2017r.

W trzecim kwartale 2017 r. obniżone zostało średnie oprocentowanie depozytów w kasach. Mimo to nadal jego wielkość była wyższa niż średnie oprocentowanie depozytów zgromadzonych w bankach. Na koniec września 2017 r. średnie oprocentowanie rachunków depozytowych w kasach wynosiło 1,91% wobec 1,48% w bankach i było o ok. 0,1 p.p. niższe niż na koniec 2016 r.

Wykres 31. Średnie oprocentowanie depozytów w kasach i bankach

Rozdział 7 Fundusze własne i adekwatność kapitałowa

Na koniec września 2017 r. wartość funduszy własnych kas prowadzących działalność w stosunku do końca 2016 r. obniżyła się o 27 mln zł, głównie na skutek zaktualizowania przez niektóre kasy wartości swoich aktywów. Istotny wpływ na wielkość funduszy własnych miało otrzymane przez kasy od Kasy Krajowej dokapitalizowanie w formie objęcia i opłacania udziałów nadobowiązkowych oraz przekazania na fundusze własne nadwyżki finansowej za rok 2016. Negatywny wpływ na wielkość funduszy własnych mają nadal ponoszone przez niektóre kasy straty oraz dokonywane przez nie aktualizacje wartości posiadanych pakietów akcji i udziałów.

Tabela 30. Adekwatność kapitałowa kas (kasy działające na koniec września 2017 r.)

Wyszczególnienie	Wartość (w tys. zł)					Zmiana do 12.2016	
	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017	tys. zł	%
Suma bilansowa	10 650 206	10 628 566	10 634 668	10 658 861	10 315 208	-313 358	-2,95%
Fundusze własne wg ustawy o skok	432 246	296 757	293 534	343 643	269 575	-27 182	-9,16%
Wymóg kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	470 496	462 634	461 236	465 993	456 615	-6 019	-1,30%
Nadwyżka/niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego	-38 250	-165 877	-167 702	-122 350	-187 040	-21 163	12,76%
Fundusze własne wg ustawy o skok (po uwzględnieniu wyników inspekcji oraz bieżącego nadzoru analitycznego)	7 380	-34 186	8 502	78 908	248 929	283 115	-828,15%
Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego (po uwzględnieniu wyników inspekcji oraz bieżącego nadzoru analitycznego)	-441 872	-480 273	-438 482	-373 848	-206 654	273 619	-56,97%

Istotne znaczenie dla oceny wielkości funduszy własnych stanowi ich struktura. Fundusze własne, które mogą być przeznaczone na pokrycie strat, stanowią 81,7% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. Fundusz zasobowy oraz udziałowy (bez zaangażowania Kasy Krajowej) stanowi 34,5% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas.

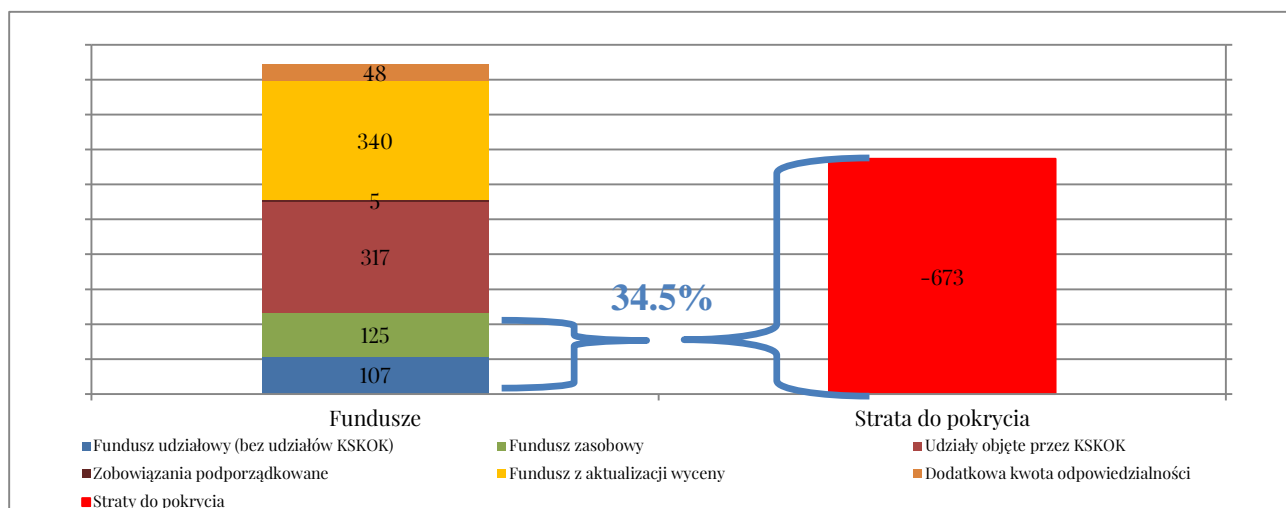
Fundusz udziałowy kas objęty przez Kasę Krajową stanowi 47,1% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. Część funduszy własnych (18,2%) stanowią środki, które - zgodnie z przepisami prawa (fundusz z aktualizacji wyceny) - nie mogą służyć pokrywaniu strat. Warto zwrócić uwagę, że środki funduszu z aktualizacji wyceny powstają w wyniku dokonanej przez kasy wyceny posiadanych akcji i udziałów.

W statutach większości kas wprowadzone zostało postanowienie zobowiązujące członków kas do pokrywania strat do wysokości dwukrotności wpłaconych udziałów. Przy założeniu, że kasy te zdecydowałyby się na pokrycie strat z funduszu udziałowego, a także wszyscy członkowie (w tym Kasa Krajowa) dokonaliby odpowiednich dopłat wynikających ze statutow, fundusze własne kas mogłyby zostać zasilone kwotą do 167 mln zł.

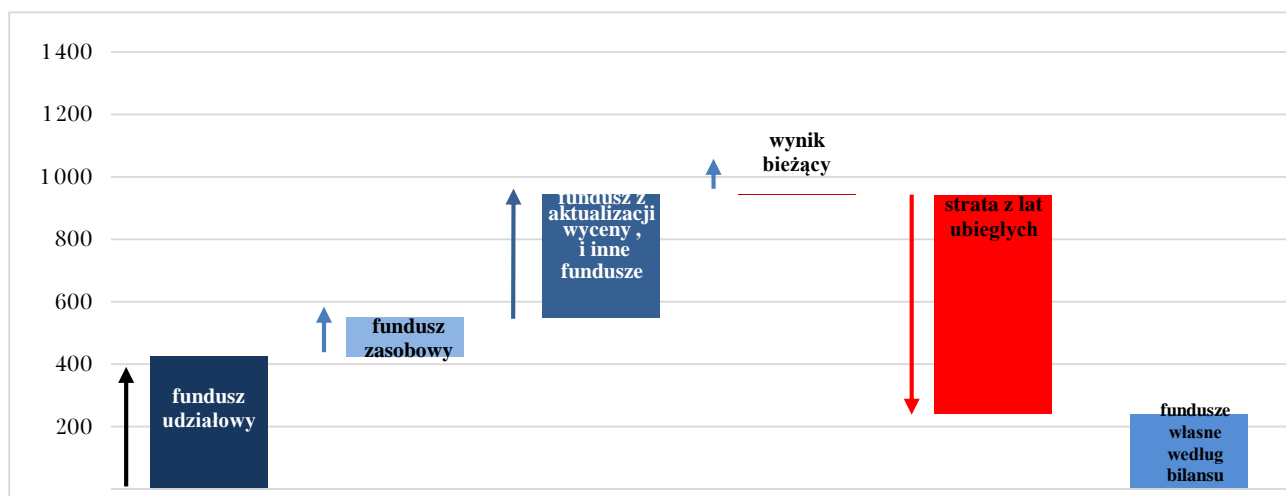
Tabela 31 Struktura funduszy własnych kasy działającej na koniec września 2017r. (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017	Zmiana w ciągu 9 miesięcy wartość	Zmiana w ciągu 9 miesięcy %
Fundusz udziałowy (bez udziałów z KSKOK)	85 749	84 269	79 800	76 478	107 429	23 160	27,48%
Fundusz udziałowy (udziały objęte przez KK)	303 775	306 741	306 791	288 493	317 334	10 593	3,45%
Fundusz zasobowy	149 398	149 511	149 628	136 654	125 336	-24 174	-16,17%
Zobowiązania podporządkowane	5 959	5 710	5 710	5 287	5 460	-250	-4,39%
Fundusz z aktualizacji wyceny	617 842	485 168	524 615	490 986	339 582	-145 586	-30,01%
Dodatkowa kwota odpowiedzialności członków	45 484	46 222	45 150	47 798	47 533	1 312	2,84%
Zaangażowania kapitałowe	-1	-1	-1	-1	-1	0	0,00%
Straty do pokrycia	-775 961	-780 864	-818 159	-702 053	-673 099	107 764	-13,80%
Suma funduszu własnych	432 246	296 757	293 534	343 643	269 575	-27 182	-9,16%

Wykres 32 Wielkość możliwej do pokrycia straty z funduszy własnych - kasy działające na koniec września 2017r. (dane w mln zł)

Wykres 33 Struktura funduszy własnych - kasy działające na koniec września 2017 r. (dane w mln zł)

W świetle ustaleń nadzoru analitycznego i inspekcyjnego (co zostało odnotowane powyżej), wyniki niektórych kas powinny zostać istotnie skorygowane. Uwzględnienie korekt ustalonych w procesie nadzoru wpłynie również na poziom funduszy własnych kas. W okresie od stycznia 2013 r. do końca 2016 r. przeprowadzono inspekcje we wszystkich kasach. Począwszy od roku 2017 rozpoczęto nowy cykl inspekcji. Wartość wyników finansowych w kasach działających na koniec września 2017 r. - zgodnie z ustaleniami nadzoru - powinna być skorygowana o 465 mln zł, w tym kwota korekt w wysokości 20,6 mln zł nie została jeszcze uwzględniona w sprawozdawczości kas na koniec września 2017 r.

Według metodologii obliczania wymogu kapitałowego, ustalonej w rozporządzeniu Ministra Finansów, wymóg kapitałowy dla kas prowadzących działalność zgodnie ze sprawozdawczością na koniec września 2017 r. wyniósł 456 mln zł, a niedobór kapitału dla współczynnika wypłacalności na poziomie 5% wyniósł 187 mln zł. Uwzględniając dodatkowo ustalenia nadzoru inspekcyjnego i analitycznego, niedobór funduszy własnych wzrósł do kwoty 206,6 mln zł.

Wykazywany w sprawozdawczości współczynnik wypłacalności na koniec września 2017 r. dla kas prowadzących działalność ukształtował się na poziomie 2,95%. Grupa 29 kas wykazała współczynnik wypłacalności na poziomie powyżej 5%, 6 kas - poniżej wymogu ustawowego, a w przypadku 3 kas poziom tego współczynnika był ujemny.

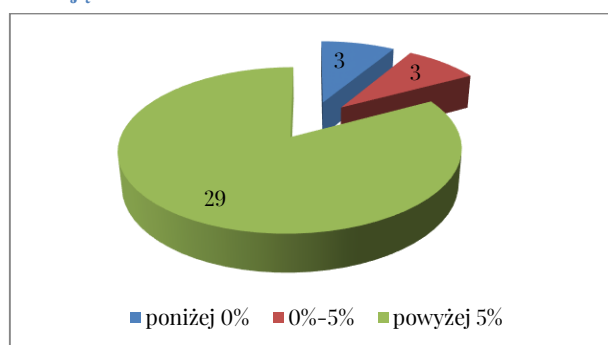
Tabela 32. Współczynnik wypłacalności kas prowadzących działalność na koniec września 2017 r.

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
Współczynnik wypłacalności	4,59%	3,21%	3,18%	3,69%	2,95%
Współczynnik wypłacalności (po korektach inspekcyjnych oraz bieżącego nadzoru analitycznego)	0,08%	-0,38%	0,10%	0,87%	2,73%

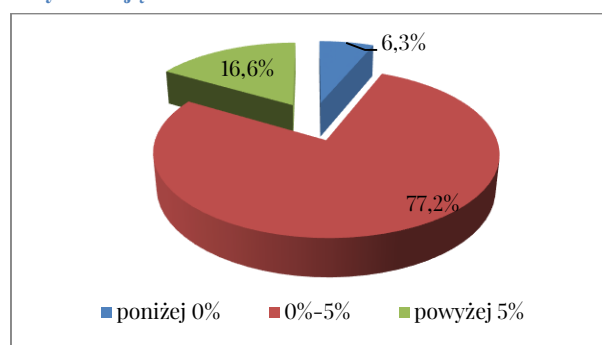
Tabela 33. Liczba kas pod względem poziomu współczynnika wypłacalności oraz udziały tych kas w aktywach

Poziom współczynnika wypłacalności	Liczba kas					Udział w aktywach sektora kas				
	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
poniżej 0%	4	7	7	5	3	5%	8%	10%	7%	6%
0%-5%	6	3	6	6	3	65%	63%	76%	78%	77%
powyżej 5%	31	30	26	26	29	30%	29%	14%	15%	17%

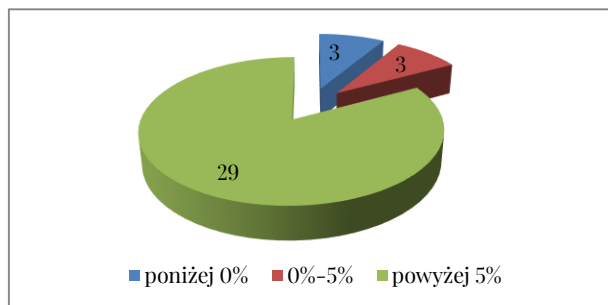
Wykres 34. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

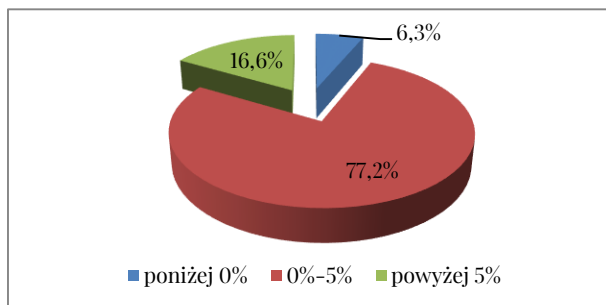
Wykres 35. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) – kasy działające

Wykres 36. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) z uwzględnieniem korekt nadzoru inspekcyjnego i analitycznego – kasy działające

Wykres 37. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) z uwzględnieniem korekt nadzoru inspekcyjnego oraz analitycznego – kasy działające

Rozdział 8 Efektywność pomocy z Kasy Krajowej

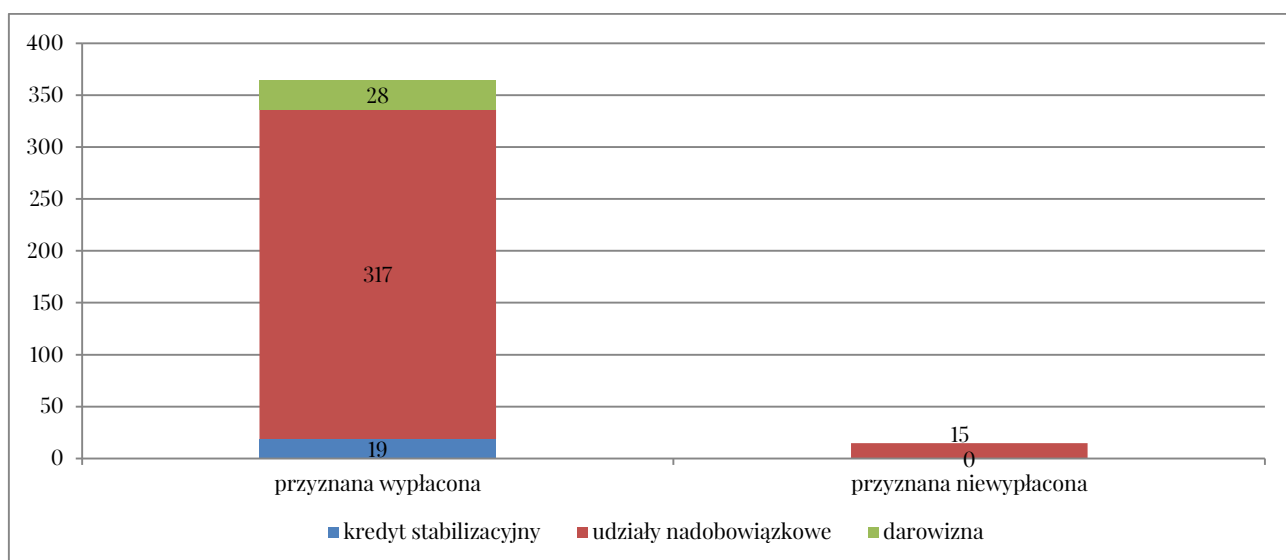
Na koniec września 2017 r. łączne środki przeznaczone przez Kasę Krajową na wsparcie kas wynosiły 508 mln zł, przy czym środki pomocowe (w kwocie 376 mln zł) otrzymało 22 z 35 działających kas, w tym:

- 17 kas otrzymało pomoc w formie kredytu stabilizacyjnego na łączną kwotę 18,7 mln zł – całość została wypłacona;
- 21 kas otrzymało pomoc w formie objętych udziałów nadobowiązkowych na łączną kwotę 331 mln zł – z czego wypłacono kwotę 317 mln zł, która bezpośrednio zasilą fundusze własne tych kas, natomiast pozostała kwota zostanie wypłacona po spełnieniu przez kasy dodatkowych warunków;

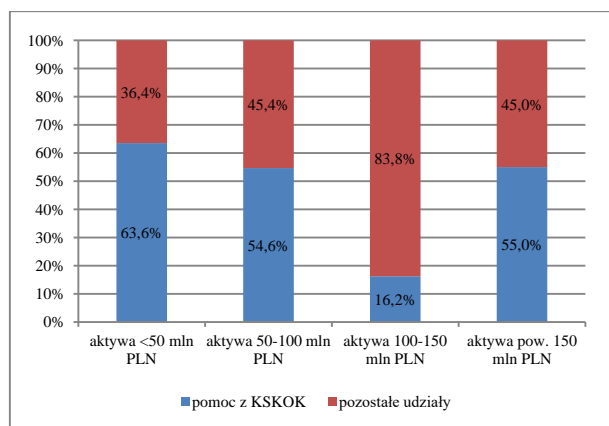
W latach ubiegłych 8 kas (obecnie działających) otrzymało darowizny z funduszu stabilizacyjnego na łączną kwotę 25,2 mln zł; środki te także zasiły fundusze własne kas.

Pozostałą kwotę środków pomocowych otrzymały kasy, które zakończyły działalność (zostały przejęte przez banki lub też ze względu na głęboką niewypłacalność zawieszona została ich działalność, a właściwe sądy ogłosiły upadłość tych kas).

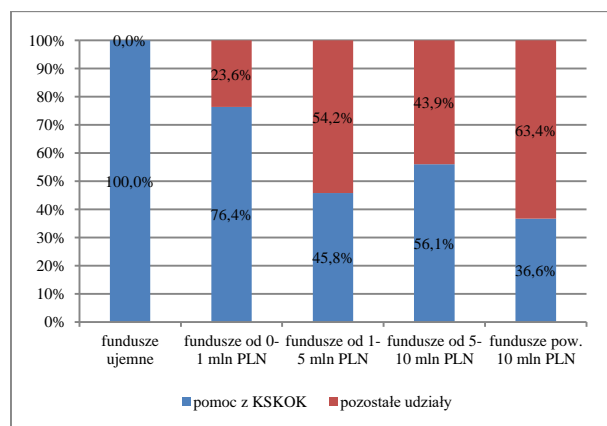
Wykres 38 Wielkość udzielonej dotychczas przez Kasę Krajową pomocy ze względu na jej rodzaj (wrzesień 2017 r.)

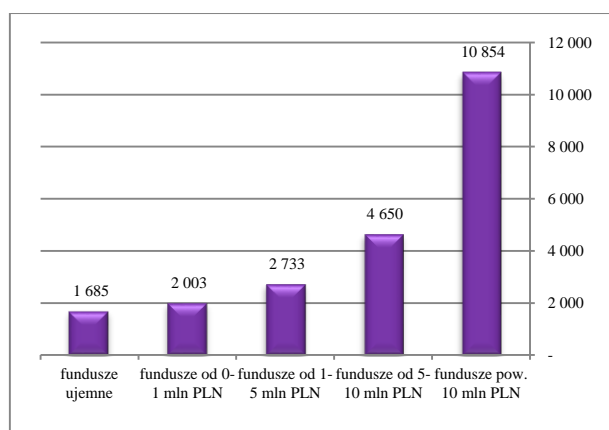
Wykres 39 Udział pomocy w formie udziałów nadobowiązkowych w fundusze udziałowym kas działających na koniec września 2017 r. wg sumy bilansowej (dotyczy kas które otrzymały pomoc)

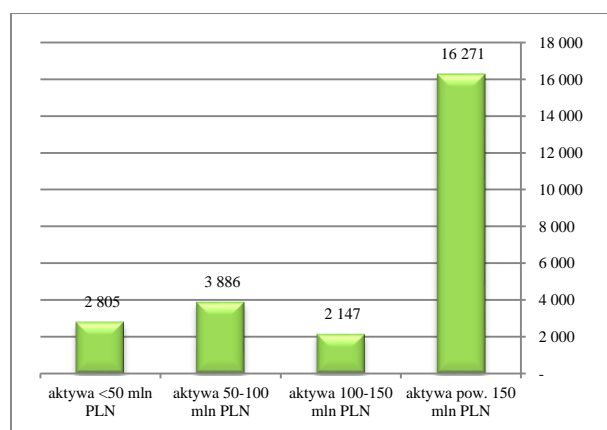
Wykres 40 Udział pomocy w formie udziałów nadobowiązkowych w fundusze udziałowym kas działających na koniec września 2017 r. wg funduszy własnych (dotyczy kas, które otrzymały pomoc)

Wykres 41 Średnia wielkość pomocy przyznana kasom wg wielkości funduszy własnych (tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.

Wykres 42 Średnia wielkość pomocy przyznana kasom wg sumy bilansowej (tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.

Na koniec września 2017 r. 15 kas, które otrzymały pomoc z Kasy Krajowej w łącznej wysokości 293 mln zł, wykazywało zyski z działalności. Sytuacja pozostałych 7 kas, które otrzymały pomoc w wysokości 83 mln zł, nie uległa zmianie - nadal wykazywały straty.

Tabela 34 Kasy działające na koniec września 2017 roku, które otrzymały pomoc z Kasy Krajowej

	Liczba kas	Kwota pomocy udzielonej (w tys. zł)	Fundusze własne (w tys. zł)	Łączny wynik (w tys. zł)
Kasy wykazujące zysk bieżący	15	293 138	213 830	19 061
Kasy wykazujące stratę bieżącą	7	82 982	15 956	-20 993

Wśród kas, które nie otrzymały pomocy z Kasy Krajowej, 2 kasy wykazały stratę na koniec września 2017 r. – w wysokości ok. 0,2 mln zł.

Tabela 35 Kasy działające na koniec września 2017 roku, które nie otrzymały pomocy z Kasy Krajowej

	Liczba kas	Kwota pomocy udzielonej (w tys. zł)	Fundusze własne (w tys. zł)	Łączny wynik (w tys. zł)
Kasy wykazujące zysk bieżący	11	0	38 810	3 228
Kasy wykazujące stratę bieżącą	2	0	978	-224

Rozdział 9 Wyniki sektora skok

Tabela 36. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.

Lp.	Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
1	Przychody z całokształtu działalności	1 011 351	1 568 207	343 319	898 192	1 508 557
	Przychody z działalności podstawowej	773 841	1 047 039	255 055	509 393	775 525
	z tytułu odsetek	673 858	918 060	227 111	450 113	685 509
	z tytułu prowizji i opłat	96 619	124 643	26 892	56 917	86 577
	Inne	3 363	4 336	1 051	2 364	3 439
	Pozostałe przychody operacyjne	177 231	409 987	59 365	346 216	551 145
	zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	120	144	113	488	702
	dotacje	33	45	6	16	25
	przychody z tytułu aktualizacji aktywów trwałych	96 963	302 137	30 201	284 685	463 428
	inne przychody operacyjne	80 115	107 662	29 045	61 028	86 990
	Przychody finansowe	60 280	111 181	28 899	42 582	181 887
	odsetki	32 272	45 899	10 633	21 497	32 112
	aktualizacja wartości inwestycji	7 042	35 157	17 164	18 144	129 845
	zysk ze zbycia inwestycji	11 030	17 493	538	474	16 709
	Inne	1 989	4 685	564	1 191	1 857
2	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	985 649	1 533 931	340 921	874 498	1 501 815
	Koszty działalności operacyjnej	621 583	844 988	188 929	397 596	600 217
	z tytułu odsetek	161 275	210 069	45 530	91 872	137 110
	z tytułu opłat i prowizji	1 848	2 516	565	1 142	1 721
	amortyzacja	6 543	8 706	1 947	3 917	5 947
	zużycie materiałów i energii	7 240	10 116	2 530	4 708	6 864
	usługi obce	268 996	373 945	82 897	175 497	266 617
	podatki i opłaty	2 162	3 079	709	1 399	2 470
	wynagrodzenia	92 036	122 729	30 131	63 082	94 942
	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	18 929	24 835	5 885	12 166	18 469
	pozostałe koszty rodzajowe	62 474	88 896	18 713	43 769	66 026
	Inne	82	99	22	44	51
	Pozostałe koszty operacyjne	329 220	476 258	147 071	242 788	368 105
	strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	231	270	122	132	200
	odpisy z tytułu aktualizacji wartości kredytów, pożyczek i innych	256 458	377 025	121 889	184 211	282 628
	inne koszty operacyjne	72 530	98 963	25 060	58 445	85 277
	Koszty finansowe	34 846	212 685	4 922	234 115	533 493
	odsetki	1 060	1 248	290	625	1 105
	strata ze zbycia inwestycji	535	11 763	4 442	4 442	111 857
	aktualizacja wartości inwestycji	4 397	29 001	165	11 841	27 280
	Inne	28 854	170 672	24	217 206	393 251
3	Wynik z działalności podstawowej, w tym	152 257	202 051	66 126	111 797	175 308
	Wynik z tytułu odsetek	512 584	707 991	181 581	358 241	548 399
	Wynik z tytułu opłat i prowizji	94 770	122 127	26 327	55 775	84 855
4	Wynik z działalności operacyjnej, w tym	269	135 780	-21 579	215 226	358 348
	Różnica z aktualizacji wartości kredytów i pożyczek	-159 495	-74 888	-91 688	100 474	180 800
5	Wynik z działalności gospodarczej	25 703	34 276	2 397	23 693	6 743
6	Wynik finansowy brutto	25 703	34 276	2 397	23 693	6 743
7	Podatek dochodowy	7 117	29 590	819	-2 181	6 106
8	Wynik finansowy netto	18 525	4 775	1 593	26 007	1 072

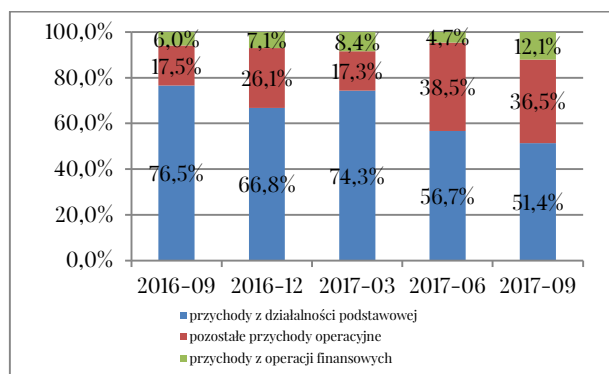
Przychody

Przychody kas prowadzących działalność wynikały głównie z działalności podstawowej, niemniej istotną wartość miały pozostałe przychody operacyjne, w tym pochodzące z przeprowadzonych jednorazowych transakcji dotyczących sprzedaży wierzytelności oraz aktualizacji wartości portfela kredytowego (spłaty przeterminowanych kredytów i pożyczek). Przychody z działalności podstawowej wzrosły nieznacznie w trzecim kwartale 2017 r. o prawie 1,7 mln zł, tj. o 0,2% w stosunku do września 2016 roku. W omawianym okresie wystąpiły także pojedyncze transakcje o charakterze jednorazowym, niezwiązane bezpośrednio z działalnością podstawową kas, a polegające na sprzedaży przeterminowanych portfeli kredytów i pożyczek. W wyniku tych transakcji przychody kas były wyższe o ok. 460 mln zł. Skala przeprowadzonych transakcji była wyższa niż w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku. Udział przychodów z działalności podstawowej obniżył się z 76,5% we wrześniu 2016 r. do 51,4% na koniec września 2017 r., a udział przychodów z działalności operacyjnej wzrósł do 36,5%. W związku ze sprzedażą wierzytelności, kasy rozwiązały wcześniej utworzone odpisy aktualizujące. W związku z tym, pomimo złej jakości portfela kredytowego, różnica z aktualizacji wartości kredytów i pożyczek wyniosła (+) 180,8 mln zł – w porównaniu do (-) 159,5 mln zł we wrześniu 2016 r.

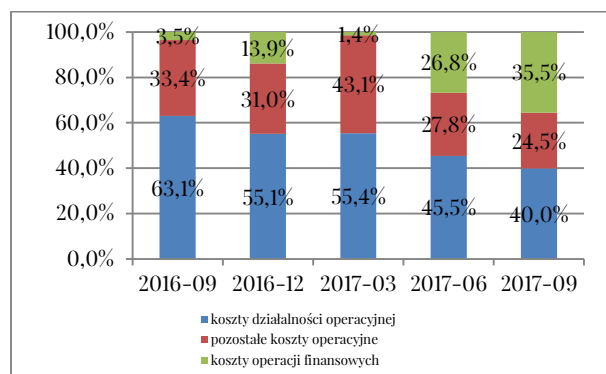
Koszty

W trzecim kwartale 2017 r. zmianie uległa struktura kosztów, co było związane z opisanym wyżej zwiększeniem skali jednorazowych transakcji, których wartość odnoszona jest na koszty finansowe. Udział kosztów operacji finansowych w kosztach ogółem wzrósł do 35,5%. Pozostałe koszty operacyjne stanowiły 24,5% kosztów, a ich udział w strukturze kosztów w stosunku do września 2016 r. obniżył się o ok. 8,9 p.p. W porównaniu do września 2016 r. udział kosztów podstawowych obniżył się z 63,4% do 40%.

Wykres 43. Struktura przychodów z działalności SKOK – kasy działające na koniec września 2017 r.

Wykres 44. Struktura kosztów z działalności SKOK – kasy działające na koniec września 2017 r.

Istotny wpływ na poziom kosztów z działalności podstawowej miały koszty usług obcych, których udział w trzecim kwartale 2017 r. w strukturze wyniósł 44,4% i był wyższy niż przed rokiem o 1,1 p.p. W trzecim kwartale 2017 r. wzrósł także udział kosztów wynagrodzeń o 1,0 p.p. (z 14,84% w wrześniu 2016 r. do 15,8% na koniec września 2017 r.). Zmiany w strukturze kosztów wynagrodzeń i kosztów usług obcych związane były bezpośrednio z mniejszymi kosztami depozytów.

Wykres 45. Struktura kosztów działalności operacyjnej kas – kasy działające na koniec września 2017 r.

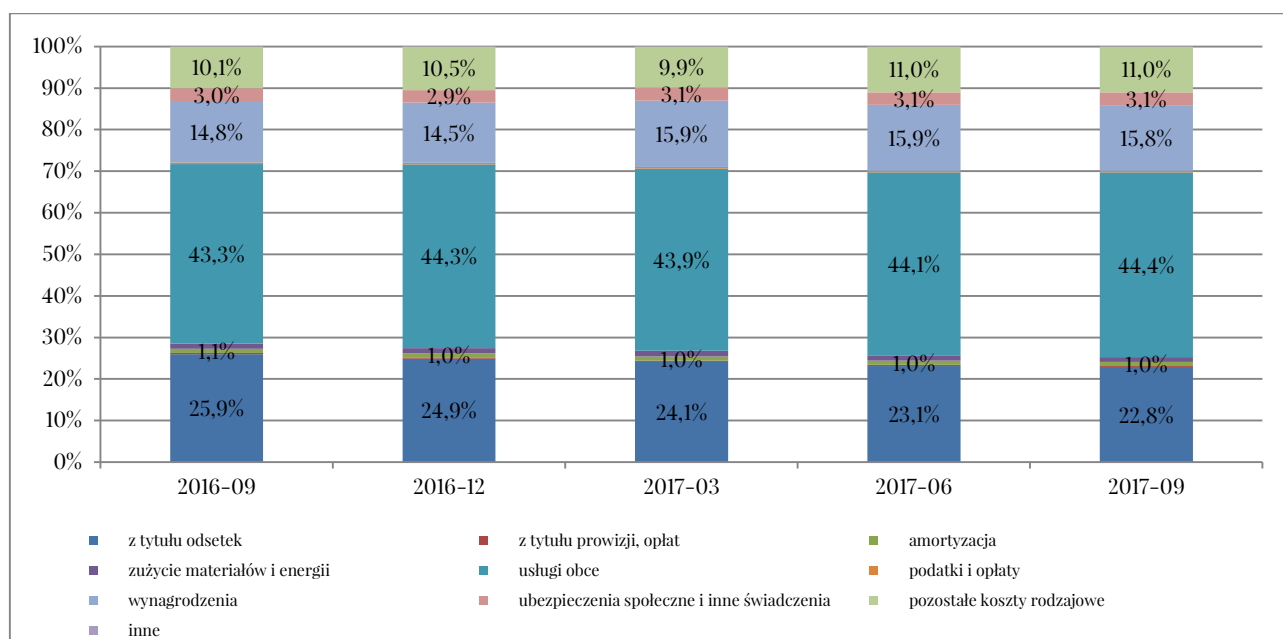

Tabela 37. Marża i rozpiętość odsetkowa - kasy działające na koniec września 2017 r.

Wyszczególnienie	12.2014	12.2015	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
marża odsetkowa ¹³	9,60%	9,40%	9,94%	10,36%	10,14%	10,28%
rozpiętość odsetkowa ¹⁴	10,63%	10,38%	10,92%	11,21%	10,97%	11,07%

Wynik finansowy

Kasy prowadzące działalność na koniec września 2017 r. wykazały zysk w wysokości 1,0 mln zł, natomiast na koniec III kwartału 2016 r. zysk w wysokości 18,5 mln zł. Pozytywny wpływ na wyniki kas miały jednorazowe transakcje dotyczące zbycia portfela kredytów przeterminowanych, natomiast negatywny: pogarszająca się jakość portfela kredytowo-pożyczkowego oraz spadek przychodów z działalności podstawowej, a w pewnym stopniu także aktualizacja wartości posiadanych akcji i udziałów.

Na koniec września 2017 r. 26 kas wykazało zysk netto z działalności (w porównaniu do wyników kas za wrzesień 2016 r. - wzrost o 4 kasy). Wzrósł również udział aktywów kas wykazujących zysk w aktywach sektora, który wyniósł ok. 95,1%. Jednocześnie zysk netto tych kas wykazany na koniec września 2017 r. (22,2 mln zł) w stosunku do września 2016 roku obniżył się o 9,1 mln zł, tj. o 29,1%.

Udział aktywów kas wykazujących stratę na koniec września 2017 r. w aktywach sektora wynosił 4,9% (spadek o 13,8 p.p.). Strata netto tych kas wykazana na koniec września 2017 r. (21,2 mln zł) w stosunku do września 2016 r. uległa zmniejszeniu o 75,5 mln zł, tj. o 78%.

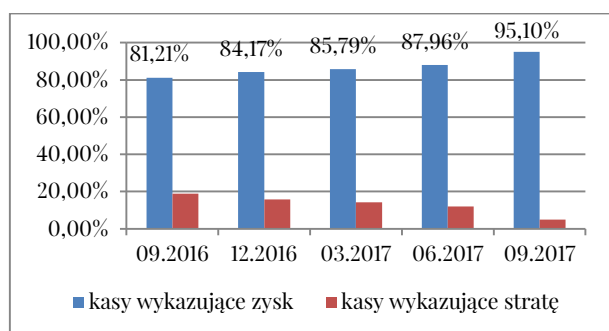
¹³ Marża odsetkowa obliczona jako: wynik z odsetek / średnie saldo kredytów brutto *100%

¹⁴ Rozpiętość odsetkowa obliczona jako: [(odsetki otrzymane/średnie saldo kredytów brutto) – (odsetki zapłacone /średnie saldo depozytów)]*100%.

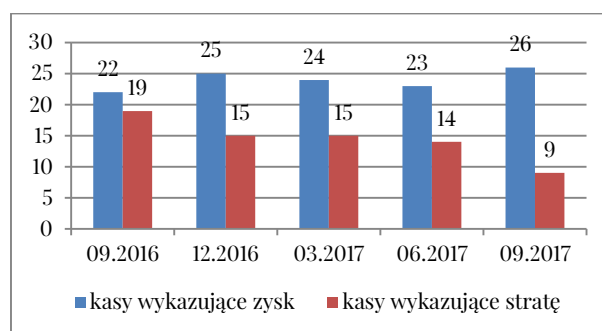
Tabela 38 Liczba skok prowadzących działalność na koniec okresu sprawozdawczego wg uzyskanego wyniku finansowego netto

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
Liczba SKOK ogółem	41	40	39	37	35
- liczba kas wykazujących zysk bieżący	22	25	24	23	26
- udział w aktywach sektora	81,21%	84,17%	85,79%	87,96%	95,10%
- łączna wartość zysku netto (w tys. zł)	31 466	31 466	6 025	19 135	22 289
- liczba kas wykazujących stratę bieżącą	19	15	15	14	9
- udział w aktywach sektora	18,79%	15,83%	14,21%	12,04%	4,90%
- łączna wartość strat netto (w tys. zł)	-96 720	-162 678	-12 531	-18 063	-21 217

Wykres 46. Udział kas wykazujących zysk i stratę w aktywach sektora skok

Wykres 47. Liczba kas wg uzyskanego wyniku finansowego netto

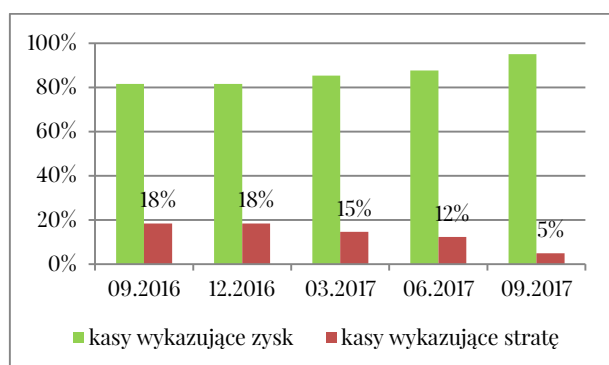

Z danych sprawozdawczych kas wynika, że w stosunku do września 2016 r. zmniejszył się udział kas wykazujących stratę netto w portfelu kredytowym sektora z 18% we wrześniu 2016 r. do 5% na koniec września 2017 r. W przypadku depozytów udział kas wykazujących stratę zmniejszył się podobnie - z 19% we wrześniu 2016 r. do 5% na koniec września 2017 r.

Tabela 39. Wartość udzielonych kredytów i depozytów w kasach prowadzących działalność na koniec okresu sprawozdawczego - w tys. zł

Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
Kredyty w sektorze skok	6 292 273	6 271 210	6 139 100	6 113 074	6 074 446
Kredyty kas wykazujących zysk netto	5 135 501	5 288 617	5 243 688	5 359 662	5 772 161
Kredyty kas wykazujących stratę netto	1 156 772	982 593	895 412	753 412	302 286
Udział kredytów kas wykazujących zysk netto w kredytach sektora skok (w %)	82%	82%	85%	88%	95%
Udział kredytów kas wykazujących stratę netto w kredytach sektora skok (w %)	18%	18%	15%	12%	5%
Depozyty w sektorze skok	10 867 625	10 942 737	10 644 762	10 326 491	9 917 377
Depozyty kas wykazujących zysk netto	8 760 254	9 008 406	8 944 845	8 963 935	9 415 136
Depozyty kas wykazujących stratę netto	2 107 371	1 934 331	1 699 917	1 362 556	502 241
Udział depozytów kas wykazujących zysk netto w depozytach sektora skok (w %)	81%	81%	84%	87%	95%
Udział depozytów kas wykazujących stratę netto w depozytach sektora skok (w %)	19%	19%	16%	13%	5%

Wykres 48. Udział portfeli kredytowych kas wykazujących zysk i stratę w kredytach sektora skok

Wykres 49. Udział w depozytach kas wykazujących zysk i stratę w depozytach sektora skok

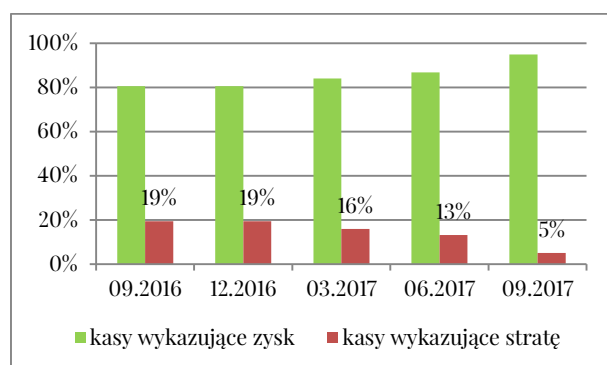

Tabela 40. Wybrane miary efektywności sektora skok – kasy działające na koniec września 2017r.

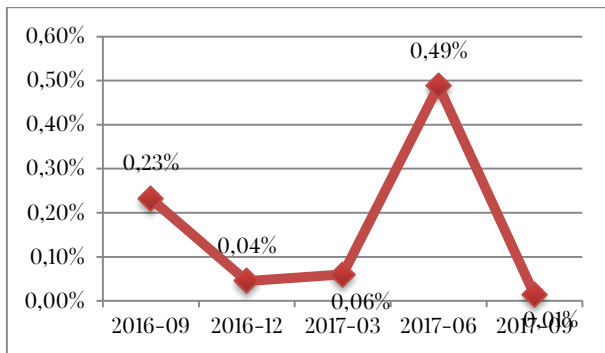
Lp.	Wyszczególnienie/Wskaźnik	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
1	Wynik finansowy netto (w tys. zł)	13 085	-16 715	-815	21 545	1 072
2	Wynik finansowy netto/średnie aktywa (ROA)	0,16%	-0,16%	-0,03%	0,40%	0,01%
	Wynik finansowy netto/średnie fundusze podstawowe (ROE) ¹⁵	4,05%	-6,56%	-1,31%	14,51%	0,53%
	Koszty/dochody (C/I) ¹⁶	81,16	92,84	70,85	112,91	116,65
3	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik z działalności podstawowej (wynik ze sprzedaży)	429,51%	443,21%	302,81%	377,92%	342,38%
	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik z tytułu odsetek	123,38%	120,84%	105,84%	112,72%	109,45%
	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik pozaodsetkowy	646,33%	700,12%	727,95%	721,58%	707,34%
4	Aktywa na zatrudnionego (w tys. zł)	3 810	3 860	3 872	3 921	3 630

W analizowanym okresie pogorszeniu uległy wskaźniki rentowności ROA i ROE kas, co związane było z obniżeniem się wyników finansowych. Pogorszeniu uległ także wskaźnik C/I, którego poziom przekroczył 100%, co oznacza, że koszty (bez uwzględnienia kosztów odpisów aktualizujących) są wyższe niż przychody kas.

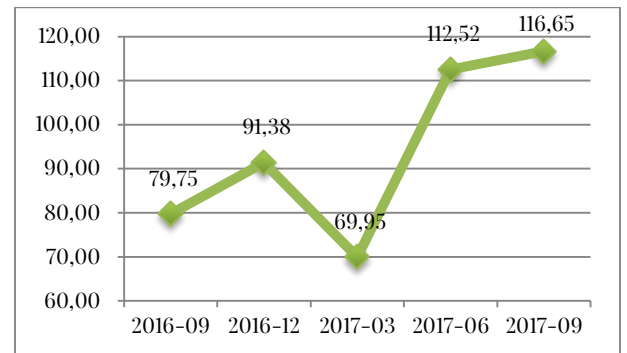
¹⁵ W przypadku, gdy fundusze własne są ujemne, wskaźnik ROE nie jest obliczany.

¹⁶ Bez kosztów i przychodów związanych z aktualizacją portfela kredytowego.

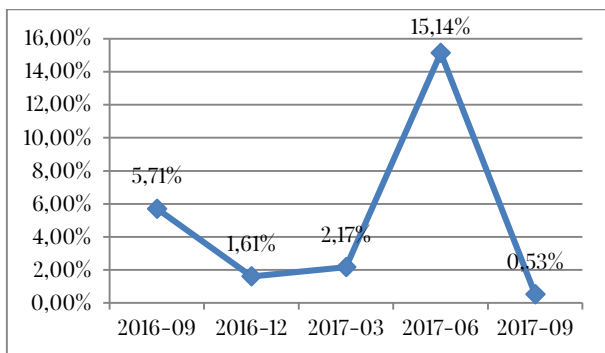
Wykres 50. Poziom ROA w sektorze SKOK

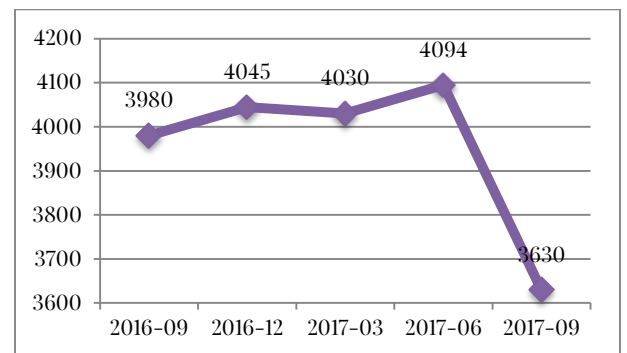
Wykres 51 Wskaźnik koszty/dochody (C/I) w sektorze SKOK

Wykres 52. Poziom ROE w sektorze

Wykres 53 Aktywa na zatrudnionego w sektorze SKOK (w tys. zł)

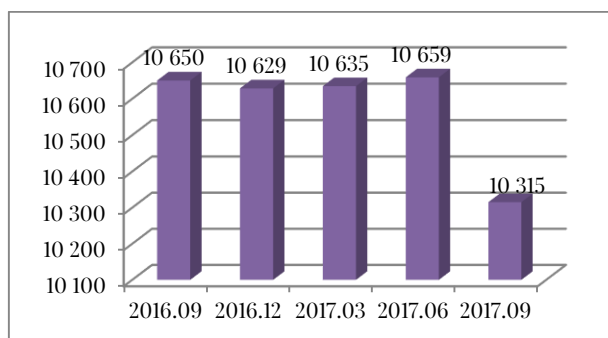

Rozdział 10 Wybrane dane charakteryzujące sytuację w sektorze skok

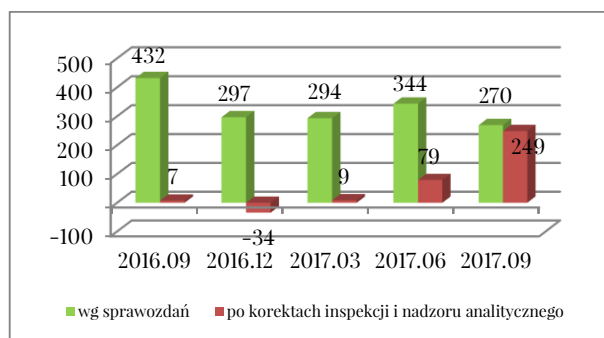
Tabela 41. Wybrane charakterystyki sektora skok (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	09.2016	12.2016	03.2017	06.2017	09.2017
1	Suma bilansowa	10 650 206	10 628 566	10 634 668	10 658 861	10 315 208
2	Wybrane pozycje rachunku zysków i strat					
	Wynik ze sprzedaży	152 257	202 051	66 126	111 797	175 308
	Wynik z działalności operacyjnej	269	135 780	-21 579	215 226	358 348
	Wynik z działalności gospodarczej	25 703	34 276	2 397	23 693	6 743
	Wynik finansowy netto	18 525	4 775	1 593	26 007	1 072
3	Wybrane pozycje bilansu					
	Aktywa trwałe	6 533 419	6 338 751	6 446 886	6 546 059	6 394 971
	Aktywa obrotowe	4 116 786	4 289 816	4 187 782	4 112 802	3 920 237
	Wartość pożyczek udzielonych członkom przez SKOK ogółem	5 870 399	5 895 191	5 923 930	6 037 419	6 074 446
	Kapitał (fundusz) własny wg bilansu	412 515	295 925	291 452	333 431	239 216
	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	10 237 690	10 332 641	10 343 216	10 325 430	10 075 992
	Depozyty ogółem	10 077 419	10 155 109	10 168 171	10 151 651	9 917 377
4	Adekwatność kapitałowa SKOK					
	Fundusze własne według ustawy o skok	432 246	296 757	293 534	343 643	269 575
	Wymóg kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	470 496	462 634	461 236	465 993	456 615
	Niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	-38 250	-165 877	-167 702	-122 350	-187 040
	Współczynnik kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	4,59%	3,21%	3,18%	3,69%	2,95%
	Fundusze własne wg ustawy o skok (po uwzględnieniu wyników inspekcji oraz bieżącego nadzoru analitycznego)	7 380	-34 186	8 502	78 908	248 929
	Niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	-441 872	-480 273	-438 482	-373 848	-206 654
	Współczynnik kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF (po uwzględnieniu wyników inspekcji oraz bieżącego nadzoru analitycznego)	0,08%	-0,38%	0,10%	0,87%	2,73%

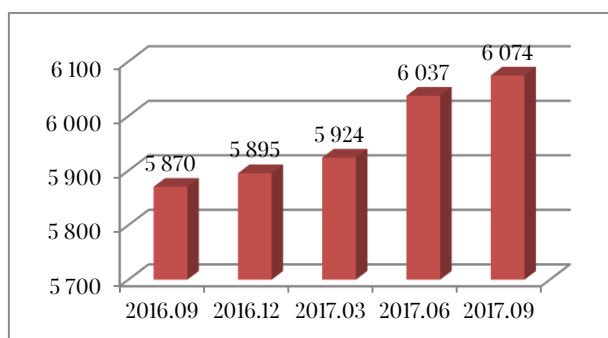
Wykres 54. Suma bilansowa SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

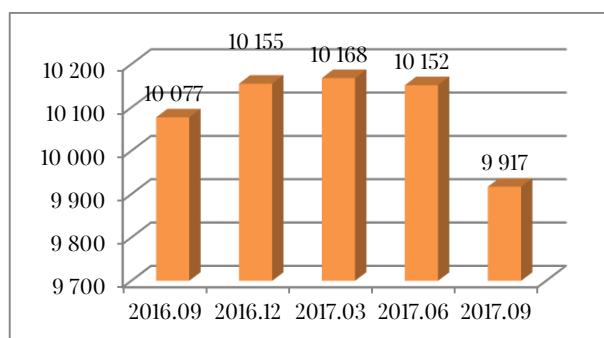
Wykres 55. Kapitał (fundusz) własny SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

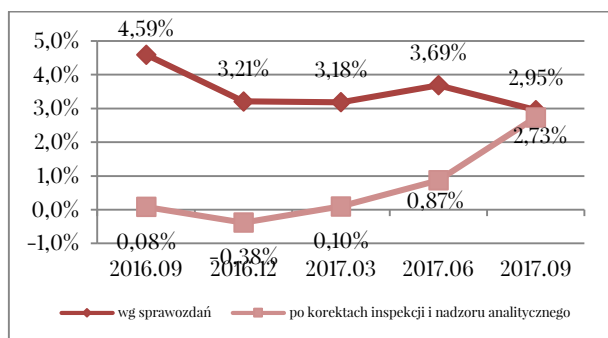
Wykres 56. Pożyczki i kredyty netto (w mln zł.) – kasy działające na koniec września 2017 r.

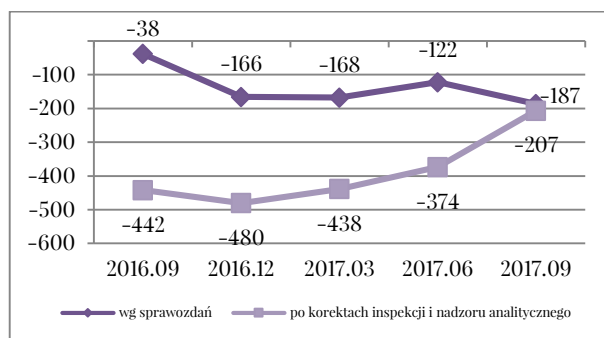
Wykres 57. Wartość depozytów SKOK ogółem (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

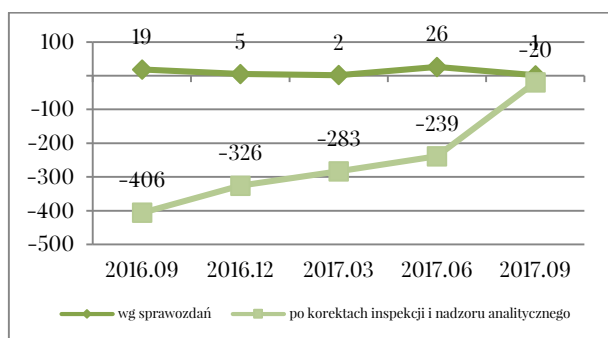
Wykres 58. Współczynnik wypłacalności w sektorze SKOK – kasy działające na koniec września 2017 r.

Wykres 59. Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

Wykres 60. Wynik finansowy netto SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

Wykres 61. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

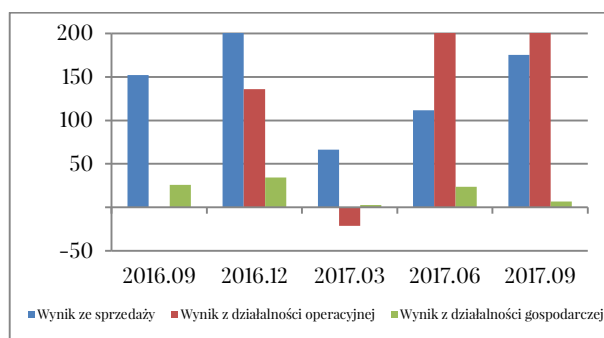
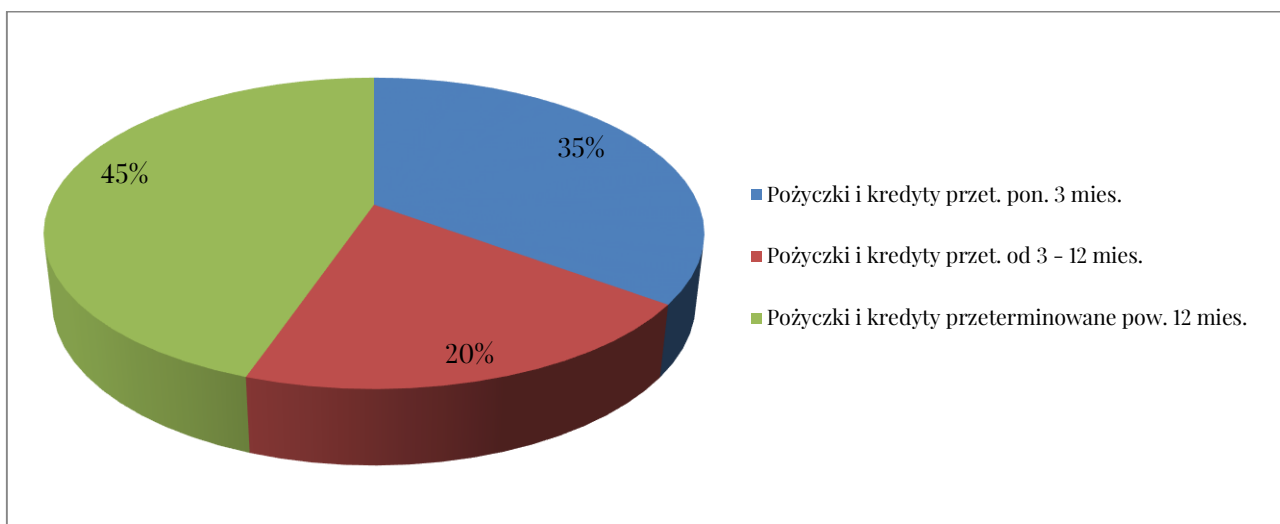

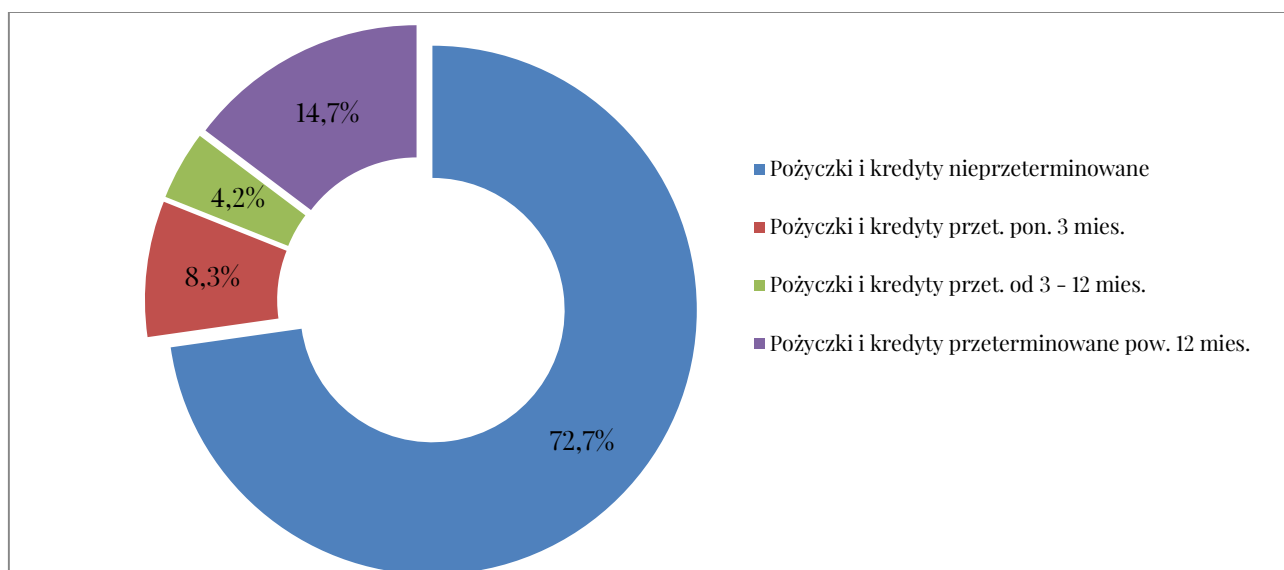
Tabela 42. Kredyty zagrożone (przeterminowane) w SKOK wrzesień 2017 r. (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2017-09	
		Wartość	Udział w portfelu kredytów zagrożonych
1	Kredyty przeterminowane ogółem (wartość bilansowa brutto), w tym:	1 525 601	100,00%
a)	- kredyty przeterminowane do 3 miesięcy	535 052	35,07%
b)	- kredyty przeterminowane od 3 do 12 miesięcy	308 208	20,20%
c)	- kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy	682 341	44,73%
2	Utworzony odpis aktualizacyjny	848 320	

Wykres 62. Struktura kredytów przeterminowanych w SKOK – wrzesień 2017 r.

Wykres 63. Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem w SKOK – wrzesień 2017 r.

Spis tabel

Tabela 1. Główne wielkości charakteryzujące sektor skok (kasy działające – 35 – na koniec września 2017 r.)	5
Tabela 2 Główne wielkości charakteryzujące sektor skok (kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych)	6
Tabela 3. Wartość pożyczek udzielonych członkom przez kasy prowadzące działalność na koniec września 2017 r. (w tys. zł)	7
Tabela 4 Wartość pożyczek udzielonych członkom przez kasy prowadzące działalność na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych (w tys. zł)	8
Tabela 5. Struktura portfela wg terminów pierwotnych (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.	9
Tabela 6. Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017r.	10
Tabela 7. Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych	10
Tabela 8. Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017 r.	11
Tabela 9. Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł – kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych	11
Tabela 10. Struktura portfela kredytowego – kasy działające na koniec września 2017 r.	12
Tabela 11. Struktura portfela kredytowego – kasy działające na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych	12
Tabela 12. Struktura portfela restrukturyzowanego (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	13
Tabela 13. Struktura pozostałych aktywów kas w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017 r.	14
Tabela 14. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	15
Tabela 15. Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017r.	15
Tabela 16 Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł – kasy działające wg poszczególnych okresów sprawozdawczych	16
Tabela 17. Kredyty i pożyczki przeterminowane w podziale na okresy przeterminowania w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	16
Tabela 18. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale na rodzaje w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	17
Tabela 19. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale podmiotowym (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	17
Tabela 20. Struktura sprzedanych wierzytelności – kasy działające na koniec września 2017 roku	18
Tabela 21. Wartość środków płynnych w tys. zł – kasy działające	18
Tabela 22. Środki płynne w tys. zł – kasy działające	19
Tabela 23. Relacja kredytów do depozytów ogółem w tys. zł – kasy działające	20
Tabela 24. Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	20
Tabela 25. Zobowiązania finansowe w podziale na podmioty i produkty w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	21
Tabela 26. Wartość depozytów w tys. zł – kasy działające na koniec września 2017r.	21
Tabela 27. Struktura depozytów wg podmiotów (wrzesień 2017 r.) dane w tys. zł – kasy działające	21
Tabela 28. Średnia wartość depozytu (wrzesień 2017 r.) w zł – kasy działające	22

Tabela 29. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	23
Tabela 30. Adekwatność kapitałowa kas (kasy działające na koniec września 2017 r.).....	25
Tabela 31. Struktura funduszy własnych kasy działające na koniec września 2017r. (dane w tys. zł).....	26
Tabela 32. Współczynnik wypłacalności kas prowadzących działalność na koniec września 2017 r.	27
Tabela 33. Liczba kas pod względem poziomu współczynnika wypłacalności oraz udziały tych kas w aktywach.....	27
Tabela 34. Kasy działające na koniec września 2017 roku, które otrzymały pomoc z Kasy Krajowej	29
Tabela 35. Kasy działające na koniec września 2017 roku, które nie otrzymały pomocy z Kasy Krajowej	29
Tabela 36. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.	30
Tabela 37. Marża i rozpiętość odsetkowa - kasy działające na koniec września 2017 r.	32
Tabela 38. Liczba skok prowadzących działalność na koniec okresu sprawozdawczego wg uzyskanego wyniku finansowego netto.....	33
Tabela 39. Wartość udzielonych kredytów i depozytów w kasach prowadzących działalność na koniec okresu sprawozdawczego - w tys. zł	33
Tabela 40. Wybrane miary efektywności sektora skok – kasy działające na koniec września 2017r.....	34
Tabela 41. Wybrane charakterystyki sektora skok (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017 r..	36
Tabela 42. Kredyty zagrożone (przeterminowane) w SKOK wrzesień 2017 r. (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.....	38

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba kas w poszczególnych grupach z zastosowaniem kryterium - wielkość aktywów (dane na koniec września 2017 r.)	6
Wykres 2. Udziały poszczególnych grup kas w aktywach sektora SKOK (dane na koniec września 2017 r.) 6	
Wykres 3. Udziały kas pogrupowanych wg liczby członków w ogólnej liczbie członków SKOK (dane na koniec września 2017 r.)	7
Wykres 4. Liczba kas w poszczególnych grupach z zastosowaniem kryterium liczby członków (dane na koniec września 2017 r.).....	7
Wykres 5. Struktura portfela kredytowego wg terminu zapadalności (w tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.	8
Wykres 6. Struktura portfela wg terminów pierwotnych w tys. zł - kasy działające na koniec września 2017r.	9
Wykres 7. Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (wrzesień 2017 r.) – kasy działające na koniec września 2017r.....	9
Wykres 8. Udziały poszczególnych rodzajów kredytów w portfelu kredytowym (wrzesień 2017 r.) – kasy działające na koniec września 2017 r.	11
Wykres 9. Struktura portfela kredytowego wg liczby rachunków (wrzesień 2017 r.) – kasy działające.....	13
Wykres 10. Struktura portfela kredytowego wg kwoty (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	13
Wykres 11. Udział kredytów i pożyczek restrukturyzowanych w portfelu (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	13
Wykres 12. Struktura portfela restrukturyzowanego w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	13
Wykres 13. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	15
Wykres 14. Udział pożyczek i kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym na koniec września 2017 r. – kasy działające.....	16
Wykres 15. Udział pożyczek i kredytów przeterminowanych w podziale na okresy (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	16
Wykres 16. Udział poszczególnych rodzajów kredytów przeterminowanych w portfelu (wrzesień 2017 r.) – kasy działające.....	17
Wykres 17. Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	19
Wykres 18. Struktura środków płynnych kas - stan na koniec września 2017 r. – kasy działające	19
Wykres 19. Rozwój portfela kredytów i depozytów - w mln zł.....	20
Wykres 20. Relacja kredytów do depozytów ogółem	20
Wykres 21. Struktura źródeł finansowania działalności kas w mln. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające. 20	
Wykres 22. Struktura depozytów w mln zł – kasy działające	21
Wykres 23. Struktura depozytów w mln zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	22
Wykres 24. Liczba rodzajów rachunków depozytowych w tys. (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	22
Wykres 25. Struktura depozytów ogółem wg kwoty w mln zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	22
Wykres 26. Struktura depozytów ogółem wg kwoty (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	22
Wykres 27. Struktura depozytów ogółem wg ilości rachunków w tys. (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	23
Wykres 28. Struktura depozytów ogółem pod względem ilości rachunków (wrzesień 2017 r.)	23
Wykres 29. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	23
Wykres 30. Struktura depozytów wg terminów pierwotnych mln zł – kasy działające na koniec września 2017r.....	24
Wykres 31. Średnie oprocentowanie depozytów w kasach i bankach	24

Wykres 32 Wielkość możliwej do pokrycia straty z funduszy własnych - kasy działające na koniec września 2017r. (dane w mln zł)	26
Wykres 33 Struktura funduszy własnych - kasy działające na koniec września 2017 r. (dane w mln zł)	26
Wykres 34. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) – kasy działające.....	27
Wykres 35. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) – kasy działające	27
Wykres 36. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) z uwzględnieniem korekt nadzoru inspekcyjnego i analitycznego – kasy działające	28
Wykres 37. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (wrzesień 2017 r.) z uwzględnieniem korekt nadzoru inspekcyjnego oraz analitycznego – kasy działające	28
Wykres 38 Wielkość udzielonej dotychczas przez Kasę Krajową pomocy ze względu na jej rodzaj (wrzesień 2017 r.)	28
Wykres 39 Udział pomocy w formie udziałów nadobowiązkowych w fundusze udziałowym kas działających na koniec września 2017 r. wg sumy bilansowej (dotyczy kas które otrzymały pomoc).....	29
Wykres 40 Udział pomocy w formie udziałów nadobowiązkowych w fundusze udziałowym kas działających na koniec września 2017 r. wg funduszy własnych (dotyczy kas, które otrzymały pomoc).....	29
Wykres 41 Średnia wielkość pomocy przyznana kasom wg wielkości funduszy własnych (tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.	29
Wykres 42 Średnia wielkość pomocy przyznana kasom wg sumy bilansowej (tys. zł) – kasy działające na koniec września 2017r.....	29
Wykres 43. Struktura przychodów z działalności SKOK – kasy działające na koniec września 2017 r.	31
Wykres 44. Struktura kosztów z działalności SKOK – kasy działające na koniec września 2017 r.....	31
Wykres 45. Struktura kosztów działalności operacyjnej kas – kasy działające na koniec września 2017 r.	32
Wykres 46. Udział kas wykazujących zysk i stratę w aktywach sektora skok.....	33
Wykres 47. Liczba kas wg uzyskanego wyniku finansowego netto	33
Wykres 48. Udział portfeli kredytowych kas wykazujących zysk i stratę w kredytach sektora skok.....	34
Wykres 49. Udział w depozytach kas wykazujących zysk i stratę w depozytach sektora skok.....	34
Wykres 50. Poziom ROA w sektorze SKOK.....	35
Wykres 51 Wskaźnik koszty/dochody (C/I) w sektorze SKOK.....	35
Wykres 52. Poziom ROE w sektorze	35
Wykres 53 Aktywa na zatrudnionego w sektorze SKOK (w tys. zł)	35
Wykres 54. Suma bilansowa SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.....	37
Wykres 55. Kapitał (fundusz) własny SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.....	37
Wykres 56. Pożyczki i kredyty netto (w mln zł.) – kasy działające na koniec września 2017 r.....	37
Wykres 57. Wartość depozytów SKOK ogółem (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.	37
Wykres 58. Współczynnik wypłacalności w sektorze SKOK – kasy działające na koniec września 2017 r....	37
Wykres 59. Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.....	37
Wykres 60. Wynik finansowy netto SKOK (w mln zł) – kasy działające na koniec września 2017 r.....	37
Wykres 61. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w mln zł) – kasy działające koniec września 2017 r.....	37
Wykres 62. Struktura kredytów przeterminowanych w SKOK – wrzesień 2017 r.....	38
Wykres 63. Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem w SKOK – wrzesień 2017 r.....	38